

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

21 ביוני 2010

514

ט' בתמוז התש"ע

עמוד

1116 הצעת חוק להסדרת הטיפול בארזיות, התש"ע-2010

הצעת חוק להסדרת הטיפול באריוזות, התש"ע-2010

פרק א': מטרה והגדרות

מטרה

1.

מטרת חוק זה לקבוע הסדרים לעניין ייצור אריוזות וטיפול בפסולת אריוזות, שנועדו לצמצם את כמות פסולת האריוזות, למנוע את הטמנתה ולעודד שימוש חוזר באריוזות, לשם הקטנת ההשפעה השלילית הסביבתית של אריוזות ופסולת אריוזות, ובכלל זה –

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) שימוש חוזר – שימוש נוסף באריוזה לאותה מטרה שלשמה יוצרה בראשונה;

(3) מיחזור – עיבוד הפסולת לצורך יצירת מוצרים חדשים;

(4) הפקת אנרגיה מהפסולת (השבה) – באמצעות טיפול תרמי בפסולת או באמצעות ניצול תהליך תסיסה ליצירת גז מתאן להפקת אנרגיה;

(5) הטמנה של הפסולת הנותרת, כעדיפות אחרונה לאחר נקיטת כל הפעולות המפורטות לעיל.

קיימים כמה מודלים לטיפול בפסולת אריוזות. הסדר המסגרת באירופה נקבע בדיקטיבת האריוזות של האיחוד האירופי, שנכנסה לתוקף בשנת 1994 (European Parliament and Council Directive 94/62/EC of 20 December 1994 on packaging and packaging waste (להלן – דיקטיבת האריוזות האירופית). הנחית דיקטיבת האריוזות האירופית למדינות האיחוד היא ליצור מנגנון נפרד לאיסוף וטיפול בפסולת אריוזות, יחד עם קביעת יעדי מיחזור והשבה.

רוב מדינות האיחוד הטמיעו מנגנון שבבסיסו עקרון אחריות יצרן מורחבת (extended producer responsibility), ולפיו האחריות למיחזור פסולת האריוזות מוטלת על יצרן המוצרים הארוזים, והוא הנושא בעלות הכרוכה בכך. ההסדר הראשון מסוג זה נקבע בגרמניה, וכינויו Green Dot System בשל הסימון של נקודה ירוקה על האריוזה המסמלת אילו מוצרים ארוזים נמצאים בתחולת ההסדר. כמו כן, ברוב המדינות מיושם ההסדר באמצעות התאגדויות יצרנים שעליהן מוטלת האחריות לביצוע ההסדר.

שיעור המיחזור וההשבה של פסולת אריוזות ברוב מדינות אירופה עולה על 50 אחוזים ובחלקן עולה על 80 אחוזים, כגון: בגרמניה, בדנמרק ובהולנד, ואף מעל ל-90 אחוזים בבלגיה. התשתיות שהוקמו כדי לטפל בפסולת האריוזות תרמו לפיתוח המיחזור של מרכיבי פסולת נוספים.

מטרת החוק המוצע לצמצם את כמות פסולת האריוזות, בין השאר באמצעות עידוד שימוש בחלופות להטמנה ובהן שימוש חוזר ומיחזור, וזאת לשם צמצום

כללי הפסולת היא תוצר בלתי נמנע של החברה האנושית המודרנית. הגידול באוכלוסייה והעלייה ברמת החיים וברמת הצריכה תובעים מחיר סביבתי כבד, הנובע מניצול היתר של משאבי הטבע, ובכלל זה פליטת גזי חממה והצטברות פסולת של מוצרי הצריכה. במדינת ישראל כמות הפסולת גדלה בשיעור של כחמישה אחוזים בכל שנה. כל תושב מייצר בכל יום, בממוצע, כ-1.6 קילוגרמים של אשפה. בסך הכול מצטברים בישראל כחמישה וחצי מיליון טון פסולת עירונית בשנה.

בתרבות הצריכה המודרנית, הנמצאת במגמת עלייה מתמדת, ורוכשים הצרכנים מוצרי מזון, שתייה, תמרוקים וכל מוצר אחר, באריוזות העשויות מחומרים שונים ובהם נייר, קרטון, פלסטיק, זכוכית או מתכת. כמו כן, קיימת עלייה משמעותית בכמות ובנפח של חומרי האריוזה, אשר אין בהם צורך לאחר הוצאת המוצר מן האריוזה. במקרים רבים מוצרים נארזים באריוזה בודדת, מאוגדים יחד באריוזה גדולה ונארזים באריוזה נוספת לצורך משלוח. הדבר מביא לכך שנוצרת כמות גדלה והולכת של הפסולת הנוצרת מאריוזות לאחר השימוש בהן (להלן – פסולת אריוזות).

מגמת העלייה בכמות פסולת האריוזות והעובדה כי האריוזות הופכות במהרה לפסולת מיותרת, מצריכות התייחסות מיוחדת למוצרי האריוזה ולפסולת האריוזה, כדי לצמצם את ההשפעתם הסביבתית.

משקל פסולת האריוזות בישראל מוערך בכמיליון טון לשנה, ומהווה כ-15 אחוזים מכלל משקל הפסולת העירונית בישראל. פסולת זו תופסת נפח רב באתרי ההטמנה, דבר הגורם לבזבז משאבי קרקע יקרים ולפליטה מוגברת של גזי חממה.

העיקרון המרכזי במדיניות המשרד להגנת הסביבה (להלן – המשרד) בטיפול בפסולת מוצקה הוא להפוך את הפסולת ממטרד למשאב, ולהקטין את כמות הפסולת המועברת להטמנה. זאת, באמצעות פתרון משולב ב-ריקיימא של היררכיית טיפול בפסולת כמפורט להלן, שיש למצות בה כל שלב לפני מעבר לשלב הבא:

(1) נקיטת אמצעי הפחתה במקור – הקטנה של כמות פסולת האריוזות באמצעות פעולות שונקטות בשלבי הייצור (למשל, על ידי הקטנת נפח האריוזות);

- (1) הסמכת השר לקבוע הסדרים לעניין אמצעי הפחתה במקור, שעל יצרנים של אריות לפעול לפיהם;
- (2) הטלת אחריות מורחבת על יצרנים של מוצרים ארוזים, על יצרנים של אריות שירות, ועל יבואנים של מוצרים ואריות כאמור, בכל הנוגע לסימון האריות ולביצוע מיחזור מוכר של פסולת האריות הנובעת מהן, לרבות קביעת יעדים מחייבים למיחזור כאמור, והסדרת גוף מוכר שיפעל בשמם של היצרנים והיבואנים האמורים;
- (3) הטלת אחריות על אחראים לפינוי פסולת לקבוע הסדרים לעניין הפרדה של פסולת אריות מפסולת אחרת ולעניין איסוף ופינוי של פסולת אריות, וקביעת איסור על השלכת פסולת אריות ועל איסוף או פינוי של פסולת אריות שלא על פי ההסדרים האמורים;
- (4) קביעת איסור על הטמנה של פסולת אריות.

ד ב ר י ה ס ב ר

תועלות נוספות הצפויות מיישום הוראות החוק המוצע הן עידוד ופיתוח תעסוקה מקומית בתחום המיחזור וההשבה. לפי דוח של האיחוד האירופי, שנערך במלאת עשור ליישום דירקטיבת האריות באירופה, נוצרו עשרות אלפי מקומות עבודה חדשים. המחקר הצביע על "כלל אצבע" ולפיו כל 1,000 טון מיחזור בשנה יוצרים 10 עד 15 משרות. כך, קיים פוטנציאל להגדלת התעסוקה בהיקף של כ-2,000 עד 5,000 מועסקים בישראל. תועלות נוספות הן ייעול וחסיכון בתהליכי ייצור בתעשייה; שיפור מעמדה של תעשיית המזון ומוצרי הצריכה הישראליים, על ידי התאמתם לסטנדרטים בין-לאומיים.

השתייכות ישראל לחברת המדינות המיישמות הסדר לטיפול באריות ובפסולת אריות, הכולל סממנים חיצוניים, כגון הטבעת לוגו המיחזור על מוצרים, תועיל למצב את מוצרי הייצוא הישראלי כסביבתיים יותר למוצר הציבור והרשויות מחוץ לישראל.

סעיף 1 החוק המוצע מטרתו לקבוע הסדרים לעניין ייצור אריות וטיפול בפסולת אריות, שנועדו להביא לצמצום כמות פסולת האריות ולמנוע את הטמנתה, ובכך להקטין במידה מרבית את ההשפעה הסביבתית של אריות ופסולת אריות. זאת, באמצעות הסמכת השר להגנת הסביבה (להלן – השר) לקבוע הסדרים לעניין קידום נקיטת אמצעים להפחתת כמות פסולת האריות וההשפעות השליליות הנובעות ממנה ותכולת חומרים מסוכנים באריזה, כבר בשלב ייצור האריזה (להלן – אמצעי הפחתה במקור). עידוד לשימוש חוזר באריות, יישום העיקרון של הטלת אחריות מורחבת על יצרנים של מוצרים ארוזים ושל אריות שירות (להלן – יצרנים) ועל יבואנים של מוצרים ואריות כאמור (להלן – יבואנים). למיחזור של פסולת האריות שייצאו או שייבאו, לרבות קביעת יעדים מחייבים למיחזור. כמו כן, החוק המוצע כולל הסדרים מפורטים לעניין אופן התאגדות היצרנים והיבואנים לקיום חובותיהם על פי החוק המוצע, הגדרת חובות הרשויות המקומיות וגורמים נוספים האחראים לפינוי פסולת, ומתן סמכויות בידי המשרד לעניין יישום ההוראות לפי חוק זה.

ההשפעה הסביבתית של אריות ופסולת אריות, ובתוך כך להפוך את פסולת האריות למשאב ולמנוע בזבוז משאבי קרקע.

החוק המוצע כולל הסדרים לטיפול באריות ובפסולת אריות המבוססים, בין השאר, על עיקרון מרכזי של אחריות יצרן מורחבת, ולפיה מוטלת האחריות על יצרן או על יבואן לטיפול באריות של מוצרים המיוצרים או המיובאים על ידו לשם מכירה בישראל ולשאת בעלות המלאה הכרוכה בכך.

החוק המוצע מהווה נדבך אחד מרכזי במדיניות המשרד לטיפול בפסולת מוצקה, ומצטרף להסדרים קיימים ובהם: הטלת היטל על הטמנה באתרי פסולת לפי חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד–1984 (להלן – חוק שמירת הניקיון). הטלת פיקדון על מכלי משקה לפי חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט–1999 (להלן – חוק הפיקדון), חובת סילוק ומיחזור של צמיגים משומשים לפי חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז–2007 (להלן – חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים). וכן הסדרים עתידיים שיכללו הפרדת פסולת בבתי התושבים, העלאת גובה היטל ההטמנה ואיסור על הטמנת זרמי פסולת שונים.

לפי הניסיון בעולם העלות הנוספת הצפויה לצרכן לאחר יישום הוראות החוק המוצע לא תעלה על סדר גודל של אגורה לכל אריזה משווקת, ותשלום זה צפוי לרדת בחלוף הזמן.

כמו כן, נוסף על התועלות הסביבתיות מהחוק המוצע, ניתן לצייין גם תועלות צפויות למשק: התועלת המרכזית הצפויה מהחוק המוצע היא חיסכון בעלויות הישירות ובעלויות החיצוניות של הטיפול בפסולת אריות במתכונתו הנוכחית. החוק המוצע יסייע לרשויות המקומיות לאמץ מודלים מתקדמים לטיפול בפסולת אריות, אשר יפחיתו את עלויות הטיפול בפסולת בכלל ויסייעו להפוך את הפסולת ממטרד למשאב.

“אחראי לפינוי פסולת” – רשות מקומית, וכן כל מי שחייב על פי דין באיסוף ובפינוי של פסולת משטח שבבעלותו או בהחזקתו ובכלל זה נמלי ים, נמלי תעופה, שמורות טבע וגנים לאומיים כהגדרתם בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ”ח-1998¹, ומיתקנים המשמשים את מערכת הביטחון;

“אמצעי הפחתה במקור” – אמצעים שיש לנקוט בשלבי הייצור של אריזה, אשר נועדו לצמצם אחד מאלה:

(1) כמות פסולת אריזות, לרבות באמצעות התאמת החומרים שמהם עשויה האריזה לשימוש חוזר;

(2) ההשפעות השליליות – הסביבתיות והבריאותיות, של פסולת אריזות, לרבות התאמת החומרים שמהם עשויה האריזה למיחזור או להשבה;

(3) תכולת החומרים המסוכנים באריזה;

“אריזה” – חפץ וכל חומר שהוא, המשמש או שנועד לשמש עטיפה או כלי קיבול למוצר או המשמש או שנועד לשמש לנשיאת מוצר, להצגתו או להגנה עליו, ושמתקיימים לגביו תנאים אלה:

(1) הוא אינו מהווה חלק בלתי נפרד מהמוצר ואינו חיוני לצורך השימוש במוצר;

(2) הוא אחד מאלה:

(א) אריזת מכירה – אריזה שנועדה לצורכי מכירה למשתמש סופי או לצרכן, בנקודת מכירה;

ד ב ר י ה ס ב ר

ובריאאותיות, של האריזות לאחר שהן הופכות לפסולת אריזות. היבטים אלה כוללים צמצום של כמות החומר שממנו מייצרים אריזות, התאמת אריזות לשימוש חוזר, למיחזור או להשבה, וצמצום תכולת חומרים מסוכנים, לרבות מתכות כבדות, באריזות.

להגדרה “אריזה” – הגדרת המונח “אריזה” מתבססת על הגדרות ואמות מידה שנקבעו ועודכנו במשך השנים בדירקטיבת האריזות האירופית. מוצע כי החוק יחול על מגוון רחב של אריזות, המוגדרות כחפץ וכל חומר שהוא, המשמש או שנועד לשמש עטיפה או כלי קיבול למוצר או המשמש או שנועד לשמש לנשיאת מוצר, להצגתו או להגנה עליו. יודגש כי ההגדרה המוצעת כוללת אריזות העשויות מכל חומר שהוא והאורות מוצרים מכל חומר שהוא ולכל שימוש, לרבות לשימוש ביתי, עסקי או תעשייתי (ר’ סעיף 48 לענין אריזות שמוצע שהחוק לא יחול עליהן).

לפסקה (1): מוצע לקבוע כמבחן עזר להגדרה “אריזה” את התנאי ולפיו אריזה היא חלק נפרד מהמוצר ואינה חיונית לצורך השימוש במוצר.

לפסקה (2): בחקיקה הקיימת במדינות אירופה בנושא אריזות, מקובל לכלול בהגדרה “אריזה” שלושה סוגי משנה של אריזות, כדי להבהיר שההגדרה חלה לא רק על

סעיף 2 מוצע להגדיר מונחים שונים בחוק המוצע, ובהם מונחים אלה:

להגדרה “אחראי לפינוי פסולת” – עיריות, מועצות מקומיות ואיגודי ערים שבין תפקידיהם איסוף ופינוי של פסולת (להלן – רשויות מקומיות). אחראים לטיפול בפסולת הנוצרת בתחום שיפוטם, באופן המכסה את רוב שטחה של המדינה. עם זאת, קיימים אזורים שאינם נמצאים באחריות רשויות מקומיות, כגון שטחים גליליים, נמלי ים ושדות תעופה, שמורות טבע וגנים לאומיים ובסיסי צה”ל, אשר אין הצדקה סביבתית לפטור אותם מהחובות המוצעות בחוק זה באופן שפסולת אריזות הנמצאת בתחומם לא תיאסף ותמוחזר. מוצע, אם כן, לקבוע הגדרה רחבה של הגורמים האחראים לפינוי פסולת שתכלול כל מי שחייב על פי דין באיסוף ובפינוי של פסולת אריזות משטח שבבעלותו או בהחזקתו (ר’ סעיף 22 לחוק המוצע לענין החובות המוטלות על אחראי לפינוי פסולת).

להגדרה “אמצעי הפחתה במקור” – עיקרון סביבתי בסיסי הוא מניעה או צמצום של מפגעים או של השפעות סביבתיות במקור, לפני היווצרותם. בהתאם לעיקרון זה ולמטרות החוק המוצע, מוצע להגדיר אמצעי הפחתה במקור כאמצעים שיש לנקוט בשלבי הייצור של אריזה, אשר נועדו לצמצם כמה היבטים, בעלי השלכות סביבתיות

¹ ס”ח התשנ”ח, עמ’ 202.

(ב) אריזה קבוצתית – אריזה שנועדה לרכז בנקודת מכירה כמה מוצרים למכירה, אשר אפשר להפרידה מן המוצרים בלי להשפיע על תכונותיו של כל מוצר או על אריזת המכירה שלו, בין שהמוצרים נמכרים בנקודת המכירה למשתמש סופי או לצרכן יחד עם האריזה הקבוצתית ובין שהיא משמשת לחידוש מלאי המוצרים בנקודת המכירה;

(ג) אריזת הובלה – אריזה שנועדה לאפשר נשיאה או הובלה של כמה מוצרים למכירה או של אריזות קבוצתיות, כחלופה לטיפול ידני בהם ולשם מניעת גרימת נזק כתוצאה מהובלתם, והכל למעט מכולות המיועדות להובלה ביבשה, באוויר או בים;

“אריזה חד-פעמית” – אריזה שאינה אריזה רבי-פעמית;

“אריזה רבי-פעמית” – אריזה שנועדה לשימוש חוזר בידי יצרן או יבואן;

“אריזת שירות” – אריזה המיועדת למכירה או לשיווק בישראל, שהשימוש בה נועד להתבצע בנקודת מכירה;

“גוף מוכר” – חברה שהמנהל הכיר בה לפי הוראות סעיף 12;

“הכרה” – הכרה בחברה כגוף מוכר לפי הוראות סימן א' בפרק ד';

“השבה” – הפקת אנרגיה מפסולת אריזות או תהליך עיבוד של פסולת אריזות לחומר המשמש להפקת אנרגיה;

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרות “אריזה חד-פעמית”, “אריזה רבי-פעמית”, “שימוש חוזר” – חלק ממטרות החוק המוצע הן צמצום יצירת פסולת אריזות ועידוד שימוש חוזר באריזות, בהתאם להיררכיית הטיפול בפסולת ולפיה יש לפעול כדי להפחית מלכתחילה את כמות האריזות המיוצרות. ליישום מטרה זו מוצע להגדיר “שימוש חוזר” כשימוש נוסף באריזה לאותה מטרה שלשמה יועדה בראשונה, ויובהר כי שימוש נוסף הוא שימוש לפחות פעם אחת נוספת באריזה למטרה שלשמה יועדה בראשונה.

מוצע להגדיר “אריזה רבי-פעמית” כאריזה שיועדה לשימוש חוזר בידי יצרן או יבואן, החוסכת בייצור אריזות נוספות. יובהר כי הכוונה היא לאריזה שהיצרן או היבואן ייעדו אותה מלכתחילה, בשלבי התכנון של המוצר ובתהליכי הייצור, לשימוש חוזר שיעשה על ידם לאריזת מוצרים נוספים. לעניין זה, אין נפקא מינה אם צרכן עושה בעצמו שימוש נוסף באריזה לאותה מטרה.

מוצע להגדיר “אריזה חד-פעמית” ככל אריזה שאינה אריזה רבי-פעמית ושימוש במונח זה נעשה בהגדרת יעדי המיחזור שעל יצרן ויבואן לעמוד בהם (ר' דברי הסבר לסעיף 6).

להגדרה “השבה” – מוצע להגדיר לעניין החוק המוצע את המונח “השבה” כהפקת אנרגיה מפסולת אריזות. מדובר בתהליך שבו נעשה שימוש בערך הקלורי של החומרים שמהם עשויות האריזות לצורך הפקת אנרגיה. כמו כן מוצע לכלול במונח זה גם תהליך מקדים של עיבוד פסולת אריזות לחומר שמשמש כתחליף לדלקים אחרים לצורך הפקת אנרגיה, כגון תהליך הכנת RDF (refuse derived fuel).

המעטפת הראשונה הצמודה למוצר, אלא גם על מעטפות נוספות המשמשות למטרת אריזה, כגון לנשיאת המוצר, הצגתו או הגנה עליו. שלושת סוגי המשנה הם:

(1) אריזת מכירה – שנועדה לאריזת המוצר לצורכי המכירה בנקודת המכירה, כגון צנצנות, קופסאות, בקבוקים, שימורים, שקיות וכיוצא באלה;

(2) אריזה קבוצתית – שנועדה לרכז כמה מוצרים למכירה ושניתן להפרידה מן המוצרים בלי להשפיע על תכונותיו של כל מוצר או על אריזת המכירה שלו, כגון ארגזי קרטון ועטיפות פלסטיק העוטפים כמה מוצרים;

(3) אריזת הובלה – שנועדה לאפשר נשיאה או הובלה של כמה מוצרים למכירה או של אריזות קבוצתיות, כגון ארגזי קרטון או עץ, ומשטחי הובלה, ולמעט מכולות הובלה (‘קונטיינרים’).

להגדרה “אריזת שירות” – מוצע להגדיר אריזה כאריזת שירות, אם השימוש בה נועד להתבצע בנקודת המכירה, באופן שהאריזה נועדה לארוז את המוצר בנקודת המכירה. סוג זה של אריזה כולל, בין השאר, שקיות פלסטיק שנועדו לאריזת מוצרים המוצעים למכירה בתפוזרת, כגון פירות וירקות, ממתקים, פיצוחים וכד', וכן שקיות מחומרים שונים, כגון פלסטיק, נייר או בד, המיועדים לנשיאת מוצרים שונים, וכלי קיבול חד-פעמיים הממולאים במוון או במשקה בנקודות מכירה, כגון צלחות או מגשים לאוכל וכוסות לקפה. לפי המוצע, יחולו על יצרן או יבואן של אריזות שירות חובת המיחזור וחובות נוספות, לעניין אריזות השירות שהוא מייצר או מייבא.

"השבה מוכרת" – השבה במפעל השבה המורשה על פי כל דין;

"חומר מסוכן" – כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993²;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999³;

"יבואן של אריזות שירות" – מי שמייבא אריזות שירות;

"יבואן של מוצרים ארוזים" – מי שמייבא מוצרים ארוזים;

"יעדי מיחזור" – יעדי מיחזור לפי סוג חומר ויעד מיחזור כולל, כמשמעותם בסעיף 6;

"יצרן של אריזות שירות" – מי שמייצר אריזות שירות;

"יצרן של מוצרים ארוזים" – מי שמייצר, בעצמו או באמצעות אחר, מוצרים ארוזים;

"מוצר ארוז" – מוצר ארוז באריזה שאינה אריזת שירות, המיועד למכירה או לשיווק בישראל;

"מיחזור" – תהליך עיבוד של פסולת אריזות למוצרים, לחומרים או לחומרי גלם, לאותה מטרה שלשמה יועדה האריזה בראשונה או למטרה אחרת, לרבות מיחזור חומר אורגני, ולמעט השבה;

"מיחזור מוכר" – מיחזור במפעל מיחזור המורשה על פי כל דין;

"המנהל" – מי שמונה כאחראי על תחום האריזות במשרד, לפי סעיף 45;

"מערכת הביטחון" – כל אחד מאלה:

(1) משרד הביטחון ויחידות סמך של משרד הביטחון;

(2) צבא הגנה לישראל;

(3) שירות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;

ד ב ר י ה ס ב ר

מיחזור חומר האריזות על פני השבה של פסולת האריזות לאנרגיה, בהתאם למדיניות המשרד לעניין היררכיית הטיפול בפסולת מוצקה. במונח זה נעשה שימוש בקביעת היקף חובת המיחזור של פסולת אריזות, המוטלת לפי החוק המוצע על יצרן ועל יבואן, כמפורט בסעיף 6 המוצע.

להגדרה "מערכת הביטחון" – ההגדרה המוצעת למונח "מערכת הביטחון" דומה להגדרה הקיימת בסעיף 14 לחוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006 (להלן – חוק הקרינה הבלתי מייננת). הגדרה זו משמשת בסעיף 27 שעניינו סמכויות כניסה של מפקח, ובסעיף 49 שעניינו תחולה על המדינה.

להגדרה "פסולת אריזות" – מוצע להגדיר את המונח במטרה להבהיר מה השלב שבו אריזה כבר אינה משמשת כאריזה והופכת לפסולת אריזות שמתכוונים להשליכה או לסלקה. למונח זה משמעות בקביעת היקף חובת המיחזור של פסולת אריזות, המוטלת לפי החוק המוצע על יצרן ועל יבואן, כמפורט בסעיף 6 המוצע, ובקביעת היקף החובות המוטלות על אחראים לפינוי פסולת, כמפורט בסעיף 22 לחוק המוצע.

להגדרות "השבה מוכרת", "מיחזור מוכר" – נוסף על ההגדרות המקצועיות של השבה ומיחזור, מוצע לקבוע כי רק השבה או מיחזור הנעשים במפעל השבה או מיחזור המורשים על פי כל דין ייחשבו כהשבה מוכרת או כמיחזור מוכר. במונחים אלה נעשה שימוש בהגדרת היקף חובת המיחזור של פסולת אריזות המוטלת לפי החוק המוצע על יצרן ועל יבואן, כמפורט בסעיף 6 המוצע.

להגדרות "יבואן של אריזות שירות", "יבואן של מוצרים ארוזים", "יצרן של אריזות שירות", "יצרן של מוצרים ארוזים", "מוצר ארוז" – מוצע להגדיר את היצרנים והיבואנים שעליהם יהולו חובות היצרנים והיבואנים, כמפורט בהוראות פרק ג' המוצע. יובהר כי בעבור יצרנים של מוצרים ארוזים, הכוונה היא לגורם היוזם את ייצור המוצר הארוז ומכירתו בשוק, גם אם הייצור לא נעשה ישירות על ידו, אלא באמצעות גורם אחר.

להגדרה "מיחזור" – מוצע בחוק זה להגדיר את המונח מיחזור כתהליך עיבוד של פסולת אריזות למוצרים, לחומרים או לחומרי גלם, לאותה מטרה שלשמה יועדה האריזה בראשונה או למטרה אחרת, לרבות מיחזור חומר אורגני, ולמעט השבה. הגדרה זו מכוננת להעדפה של

² ס"ח התשנ"ג, עמ' 28.

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

- (4) מרכזי המחקר הגרעיני שבאחריות הוועדה לאנרגיה אטומית והמכון הביולוגי;
- (5) ספקים ומפעלים המפתחים או המייצרים מוצרים בעבור גוף המנוי בפסקאות (1) עד (4), ששר הביטחון הודיע עליהם למנהל;
- (6) משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר;
- "המשרד" – המשרד להגנת הסביבה;
- "פסולת אריוזות" – אריוזות לאחר שימוש בהן למטרה שלשמה יועדו בראשונה, ולעניין אריוזות רבי-פעמיות – לאחר תום השימוש החוזר בהן;
- "הקצן לשמירת הניקיון" – הקצן לשמירת הניקיון שהוקמה לפי סעיף 10 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984⁴;
- "רשות מקומית" – עירייה, מועצה מקומית, או איגוד ערים שבין תפקידיו איסוף ופינוי של פסולת;
- "שימוש חוזר" – שימוש נוסף באריוזה לאותה מטרה שלשמה יועדה בראשונה;
- "השר" – השר להגנת הסביבה.

פרק ב': נקיטת אמצעי הפחתה במקור

3. השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אמצעי הפחתה במקור.
 סמכות לקביעת הוראות לעניין אמצעי הפחתה במקור

4. קבע השר הוראות לפי סעיף 3, לא ייצר אדם אריוזה אלא בהתאם להוראות אלה.
 ייצור אריוזה בהתאם לאמצעי הפחתה במקור

פרק ג': חובות יצרנים ויבואנים של מוצרים ארוזים או של אריוזות שירות

5. (א) לא ייצר יצרן של מוצרים ארוזים או יצרן של אריוזות שירות (בחוק זה – יצרן) ולא ישווק יבואן של מוצרים ארוזים או יבואן של אריוזות שירות (בחוק זה – יבואן), מוצר ארוז או אריוזת שירות, אלא אם כן קיים על גבי האריוזה, בצורה הנראית לעין גם לאחר פתיחת האריוזה ובאופן שאינו ניתן להסרה או למחיקה בשימוש סביר, סימון המציינ את כל אלה:

(1) כי לגבי האריוזה חלות ההוראות לפי חוק זה;

ד ב ר י ה ס ב ר

יצרן או יבואן בעל חובות על פי פרק ג' לחוק המוצע, לא ייצר אריוזה אלא בהתאם להוראות כאמור, ככל שאלה נקבעו על ידי השר.

5 סעיף מוצע לקבוע כי יצרן או יבואן לא ייצרו מוצרים ארוזים או אריוזות שירות אלא אם כן קיים על האריוזה, בצורה הנראית לעין גם לאחר פתיחת האריוזה ובאופן שאינו ניתן להסרה או למחיקה בשימוש סביר, סימון המציינ את כל אלה: כי על האריוזה חלות ההוראות לפי החוק המוצע; ייעוד האריוזה למיחזור, להשבה או לשימוש חוזר; סוג חומר הגלם שממנו עשויה האריוזה ומשקלה; סימון הגוף המוכר שעמו התקשר היצרן או היבואן; תכולת חומרים מסוכנים באריוזה.

סעיפים בהתאם למדיניות המשרד לעניין טיפול בפסולת מוצקה ולפיה יש לפעול להפחית במקור את ההשפעות הסביבתיות של פסולת האריוזות, רבות הפחתה מלכתחילה של כמות האריוזות המיוצרות, מוצע לקבוע כי השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות לעניין אמצעי הפחתה במקור, שמטרתם לצמצם עוד בשלב הייצור של האריוזה את ההשפעות הסביבתיות השליליות של הפסולת הנוצרת מאותה אריוזה. אמצעים אלה יכולים לכלול הגבלות על הנפח והמשקל של האריוזה ועל החומרים שמהם היא מיוצרת והרכבם, בין השאר לצורך התאמת האריוזה לשימוש חוזר או התאמת פסולת האריוזה למיחזור או להשבה. מוצע לקבוע כי כל אדם, גם שאינו

⁴ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142.

- (2) ייעוד האריזה למיחזור, להשבה או לשימוש חוזר;
- (3) סוג החומר שממנו עשויה האריזה;
- (4) משקל האריזה, נטו;
- (5) הגוף המוכר שעמו התקשר היצרן או היבואן לפי הוראות סעיף 9;
- (6) תכולת חומר מסוכן באריזה ואופן הטיפול באריזה המכילה חומר כאמור לאחר השימוש בה.

(ב) השר רשאי לקבוע פרטים נוספים שעל יצרן או יבואן לסמנם כאמור בסעיף קטן (א), וכן הוראות לעניין אופן הסימון, גודלו ומיקומו.

(א) יצרן ויבואן יבצעו, בכל שנה עד 1 בפברואר של השנה שלאחריה, מיחזור מוכר של פסולת האריזות של המוצרים הארוזים או של אריזות השירות, לפי העניין, שייצרו או שייבאו כאמור, בשיעורים המפורטים להלן, לפחות, בהתאם לסוג חומר האריזה, מסך משקל האריזות החד-פעמיות של המוצרים מאותו סוג חומר שמכר היצרן או היבואן באותה שנה (בפרק זה – יעדי מיחזור לפי סוג חומר):

- (1) זכוכית, נייר או קרטון – 60 אחוזים;
- (2) מתכת – 50 אחוזים;
- (3) פלסטיק – 22.5 אחוזים;
- (4) עץ – 15 אחוזים.

(ב) סך פסולת האריזות שימחזר יצרן או יבואן לפי הוראות סעיף קטן (א) לא יפחת מ־60 אחוזים מסך משקל האריזות החד-פעמיות של כלל המוצרים שמכר היצרן או היבואן באותה שנה (בפרק זה – יעד מיחזור כולל).

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בשנים 2011 עד 2013 יהיו יעדי המיחזור לפי סוג חומר ויעד המיחזור הכולל, כמפורט להלן:

ד ב ר י ה ס ב ר

של המוצרים מאותו סוג חומר שמכרו באותה שנה (להלן – יעדי מיחזור לפי סוג חומר) כלהלן:

- (1) זכוכית, נייר או קרטון – 60 אחוזים;
- (2) מתכת – 50 אחוזים;
- (3) פלסטיק – 22.5 אחוזים;
- (4) עץ – 15 אחוזים.

קביעת יעדי מיחזור לפי סוג חומר נועדה להבטיח מיחזור מינימלי של סוגי החומרים השונים, בלא תלות בתנודות מחירי השוק של אותם חומרים.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע גם יעד מיחזור כולל, ולפיו, נוסף על העמידה בשיעורי המיחזור לפי סוג חומר, סך כל פסולת האריזות שימחזר יצרן או יבואן לא יפחת מ־60 אחוזים מסך משקל האריזות החד-פעמיות של כלל המוצרים שמכר היצרן או היבואן באותה שנה.

לסעיף קטן (ג)

לצורך התארגנות ליישום מלא של חובות היצרנים והיבואנים המוטלות עליהם, לרבות הקמת תשתיות מיחזור,

סעיף 6 בהתאם לעיקרון הסביבתי של אחריות יצרן כללי מורחבת, מוצע לקבוע כי החובה למחזר מיחזור מוכר של פסולת אריזות תוטל על היצרן או על היבואן של המוצרים הארוזים שמהווים את המקור לאותה פסולת אריזות. עם זאת, לעניין אריזות שירות, המיועדות לאריזות המוצר בנקודת מכירה, מוצע לקבוע כי החובה למיחזור מוכר של הפסולת הנוצרת מהן תוטל על היצרן או על היבואן של אריזות השירות, ולא על היצרן או היבואן של המוצרים הנארוזים על ידי אריזות השירות.

לפי המוצע שיעורי המיחזור שיצרן או יבואן כאמור חייבים בהם יהיו מסך משקל האריזות החד-פעמיות של המוצרים שמכר, וזאת במטרה לעודד ייצור אריזות רבי-פעמיות ולהפחית ייצור של אריזות נוספות. כמו כן יצוין כי יעדי המיחזור לפי סוג חומר, יעד המיחזור הכולל ושיעור ההשבה המוכר הם השיעורים הקבועים בדירקטיבת האריזות האירופית.

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי החל בשנת 2014, יהיו שיעורי המיחזור המוכר שיצרנים ויבואנים חייבים בהם, בהתאם לסוג חומר האריזה, מסך משקל האריזות החד-פעמיות

- (1) בשנת 2011 – יהיו יעדי המיחזור לפי סוג חומר כמפורט להלן ובלבד ששיעור יעד המיחזור הכולל לא יפחת מ־30 אחוזים:
- (א) זכוכית, נייר או קרטון – 30 אחוזים;
- (ב) מתכת – 20 אחוזים;
- (ג) פלסטיק – 15 אחוזים;
- (ד) עץ – 15 אחוזים;
- (2) בשנת 2012 – יהיו יעדי המיחזור לפי סוג חומר כמפורט להלן, ובלבד ששיעור יעד המיחזור הכולל לא יפחת מ־40 אחוזים:
- (א) זכוכית, נייר או קרטון – 40 אחוזים;
- (ב) מתכת – 30 אחוזים;
- (ג) פלסטיק – 22.5 אחוזים;
- (ה) עץ – 15 אחוזים;
- (3) בשנת 2013 – יהיו יעדי המיחזור לפי סוג חומר כמפורט להלן, ובלבד ששיעור יעד המיחזור הכולל לא יפחת מ־50 אחוזים:
- (א) זכוכית, נייר או קרטון – 50 אחוזים;
- (ב) מתכת – 40 אחוזים;
- (ג) פלסטיק – 22.5 אחוזים;
- (ד) עץ – 15 אחוזים.

- (ד) ביצע יצרן או יבואן השבה מוכרת של פסולת אריוות, יראו את שיעור פסולת האריוות שלגביו ביצע השבה כאמור כאילו בוצע לגביו מיחזור מוכר לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), וזאת עד לשיעור של חמישה אחוזים מסך משקל האריוות החד־פעמיות של כלל המוצרים שמכר היצרן או היבואן באותה שנה.
- (ה) ייצא יצרן או יבואן, בהתאם להוראות לפי כל דין, פסולת אריוות למטרות מיחזור או השבה, רשאי המנהל להכיר בפסולת האריוות כאמור, כולה או חלקה, כפסולת אריוות שבוצע לגביה מיחזור מוכר לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג).

ד ב ר י ה ס ב ר

חומר וביעד המיחזור הכולל. יודגש כי אין באמור בסעיף זה כדי למנוע ביצוע השבה של כמויות פסולת אריוות מעבר ליעד המיחזור הכללי.

לסעיף קטן (ה)

מוצע לקבוע כי מי שמונה כאחראי על תחום האריוות במשרד (להלן – המנהל) יהיה רשאי להכיר בפסולת אריוות, שנעשה לגביה ייצוא למיחזור או השבה, בהתאם להוראות לפי כל דין, כפסולת אריוות שבוצע לגביה מיחזור מוכר לעניין עמידה ביעדי מיחזור לפי סוג חומר וביעד מיחזור כולל (ר' גם סעיף 51(א)2) המוצע לעניין סמכות השר לקבוע תקנות בעניין זה.

ככל שאלה יידרשו, לשם מיחזור פסולת האריוות לפי היעדים שנקבעו לעיל, מוצע לקבוע שיעורים מדורגים של יעדי המיחזור לפי סוג חומר ויעד מיחזור שנתי כולל, לשנים 2011 עד 2013, עד להגעה ליעדים הסופיים בשנת 2014.

לסעיף קטן (ד)

מדיניות המשרד קובעת עדיפות למיחזור חומר על פני השבה לאנרגיה. עם זאת, במטרה לאפשר מידה של גמישות בבחירת פתרונות לפסולת האריוות, מוצע לאפשר ליצרן או ליבואן לבצע השבה מוכרת של פסולת האריוות בשיעור שלא יעלה על חמישה אחוזים מסך משקל האריוות החד־פעמיות שמכר באותה שנה, שיראו אותה כמיחזור מוכר לצורך עמידה ביעדי מיחזור לפי סוג

7. חובת דיווח למנהל (א) יצרן ויבואן ידווחו למנהל, אחת לרבעון (בסעיף זה – דוח רבעוני) ובתום כל שנה (בסעיף זה – דוח שנתי), על כל אלה:

(1) מספר המוצרים הארוזים או אריוזות השירות שמכרו ומשקלם, סוגי החומר שממנו עשויות האריוזות של המוצרים הארוזים או אריוזות השירות כאמור, קיבולתן והיותן אריוזות חד-פעמיות או רב-פעמיות, ולגבי האריוזות של המוצרים הארוזים – גם היותן אריוזות מכירה, אריוזות קבוצתיות או אריוזות הובלה;

(2) משקל פסולת האריוזות של המוצרים הארוזים או של אריוזות השירות שאספו, בעצמם או באמצעות אחר, וכן סוגי החומר שממנו עשויה פסולת האריוזות כאמור;

(3) משקל פסולת האריוזות של המוצרים הארוזים או של אריוזות השירות שמכרו, אשר אותה מיחזרו או השיבו, וכן אופן מיחזור או השבתה ופרטי מפעל המיחזור או ההשבה, וסוגי החומר שממנו עשויה פסולת האריוזות כאמור.

(ב) דוח רבעוני יוגש למנהל בתוך חודש מתום הרבעון שלגביו מוגש הדוח, במתכונת שיוורה עליה המנהל.

(ג) דוח שנתי יוגש למנהל לא יאוחר משישה חודשים מתום כל שנת כספים, כשהוא מבוקר על ידי רואה חשבון, במתכונת שיוורה עליה המנהל.

(ד) המנהל או מי שהוא הסמיכו לכך רשאי לדרוש מיצרן או מיבואן להמציא לו כל מידע ששימש לעריכת הדוח לפי סעיף זה וכן כל מידע הנמצא ברשותו ששימש לעריכת דיווח לפי סעיף 18 של גוף מוכר שהוא התקשר עמו בהתאם להוראות סעיף 9; נדרש יצרן או יבואן להמציא מידע כאמור, ימציאו במועד ובאופן שצוינו בדרישה.

(ה) לא מסר יצרן או יבואן דוח רבעוני או דוח שנתי, או שמסר דוח כאמור אך למנהל יש טעמים סבירים להניח שהדוח אינו נכון, רשאי המנהל, לאחר שנתן ליצרן או ליבואן הזדמנות להשמיע את טענותיו, לקבוע בהחלטה מנומקת את שיעורי פסולת האריוזות שלגביה ביצע היצרן או היבואן מיחזור מוכר או השבה מוכרת במהלך תקופת הדיווח.

(ו) בסעיף זה, "רבעון" – תקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום האחרון של החודשים מרס, יוני, ספטמבר ודצמבר של כל שנה.

8. חובת רישום (א) יצרן ויבואן ינהלו רישום מלא ומפורט של העניינים הכלולים בחובת הדיווח לפי סעיף 7.

(ב) המנהל או מי שהוסמך על ידו רשאי לעיין ברישומים כאמור בסעיף זה ולקבל העתק נכון מהם.

ד ב ר י ה ס ב ר

אינו נכון, לקבוע בהחלטה מנומקת את שיעורי המיחזור של פסולת אריוזות שביצע אותו יצרן או יבואן.

יצוין כי חובות הדיווח כאמור, וכן חובות רישום כאמור בסעיף 8 המוצע, קיימות במתכונת דומה בכמה חוקים סביבתיים שבסמכות המשרד, לרבות בחוק שמירת הניקיון, לעניין היטל הטמנה, בחוק הפיקדון על מכלי משקה ובחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים.

סעיף 8 לצורך ביצוע בקרה על דיווחי היצרנים והיבואנים לפי סעיף 7, מוצע לקבוע כי יצרן ויבואן ינהלו רישום מלא ומפורט של העניינים הכלולים בחובת

סעיף 7 לשם פיקוח ובקרה על קיום חובות יצרנים ויבואנים לפי החוק המוצע, מוצע לקבוע חובה על יצרן ויבואן לדווח למנהל באמצעות דוח רבעוני ודוח שנתי, במתכונת שיקבע המנהל, על כל המידע המפורט בסעיף המוצע, ובכלל זה מידע על מספר המוצרים הארוזים או אריוזות השירות שמכרו, ומשקל פסולת האריוזות שנאספה, מוחזרה או הושבה.

כמו כן מוצע להעניק למנהל סמכות לדרוש מיצרן או מיבואן להמציא לו כל מידע ששימש לעריכת הדוח לפי סעיף זה, וכן, אם יש למנהל טעמים סבירים להניח שהדוח

9. (א) לשם קיום חובות יצרנים או יבואנים לפי פרק זה, למעט חובת סימון אריות לפי סעיף 5 (בחוק זה – חובות יצרנים או יבואנים), על יצרן ועל יבואן להתקשר בחוזה התקשרות עם גוף מוכר; התקשר יצרן או יבואן עם גוף מוכר, יהיה הגוף המוכר אחראי לקיום חובות היצרן או היבואן כאמור, כל עוד ההתקשרות עומדת בתוקפה.
- (ב) יצרן ויבואן יהיו אחראים למימון כל העלויות של הגוף המוכר שעמו התקשרו בהתאם להוראות סעיף קטן (א). בהתחשב בחלקם היחסי בסך משקל האריות שיוצרו או שיובאו בידי כלל היצרנים והיבואנים אשר התקשרו עם אותו גוף מוכר (בחוק זה – חלק יחסי בגוף המוכר).
- (ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א) סיפה, יצרן או יבואן שהתקשר עם גוף מוכר, ינהל רישום מלא ומפורט של המידע האמור בסעיף 7(א)(1) והמנהל או מי שהוא הסמיכו לכך יהיה רשאי לעיין ברישום כאמור ולקבל העתק נכון ממנו.
- (ד) מצא יצרן או יבואן כי גוף מוכר שעמו התקשר בהתאם להוראות סעיף קטן (א), אינו מקיים חובות יצרנים או יבואנים, כולן או חלקן, או סבר כי קיים חשש שהגוף המוכר לא יקיים חובות אלה, ינקוט היצרן או היבואן את כל האמצעים הסבירים העומדים לרשותו כדי להבטיח קיומן של החובות כאמור בידי הגוף המוכר.

ד ב ר י ה ס ב ר

בשל עיקרון אחריות היצרן העומד בבסיס החוק המוצע, וכדי למנוע אדישות של יצרן או יבואן לעמידתו של הגוף המוכר בחובות היצרנים והיבואנים שהוא אחראי להן, מוצע לקבוע כמה חובות שיחולו על יצרן ויבואן, גם בעת שהם קשורים בחוזה התקשרות עם גוף מוכר.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי יצרן ויבואן יהיו אחראים למימון כל העלויות של הגוף המוכר שעמו התקשרו, בהתחשב בחלקם היחסי בגוף המוכר.

לסעיף קטן (ג)

מוצע כי יצרן או יבואן ימשיכו וינהלו רישום מלא ומפורט של מידע הכלול בחובת הדיווח של יצרנים ויבואנים לפי סעיף 7(א)(1), בנוגע למספר המוצרים הארוזים או אריות השירות שמכרו, ופרטים שונים לגביהם, והמנהל או מי שהסמיכו לכך יהיה רשאי לעיין ברישום כאמור ולקבל העתק נכון ממנו. זאת, מן הטעם כי מידע זה הוא מידע הנמצא במקורו בידי היצרן או היבואן, ולא בידי הגוף המוכר, אלא לאחר שנמסר לו על ידי היצרן או היבואן.

לסעיף קטן (ד)

מוצע לקבוע חובה על יצרן או על יבואן, שמצא כי גוף שעמו התקשר בהתאם להוראות סעיף קטן (א) אינו מקיים את חובות היצרן או היבואן או שסבר כי קיים חשש שהגוף המוכר לא יקיים חובות אלה, לנקוט את כל האמצעים הסבירים העומדים לרשותו כדי להבטיח קיומן של החובות כאמור (ר' סעיף 32(א)(1) לעניין חוקת הגנה ליצרן או ליבואן על הפרת החובה המוצעת בסעיף זה).

הדיווח כאמור, וכן מוצע לקבוע סמכות למנהל או למי שהוא הסמיכו לכך לעיין ברישומים ולקבל העתק נכון מהם.

סעיף 9 לסעיף קטן (א)

כדי לאפשר ליצרנים וליבואנים לפעול לקיום חובותיהם לפי החוק המוצע במנגנון יעיל מבחינה כלכלית, כפי שמקובל במדינות שבהן קיים הסדר של אחריות יצרן לגבי פסולת אריות, ובשל המספר הרב של יצרנים ויבואנים שהחוק המוצע יחול עליהם, מוצע לקבוע כי יצרנים ויבואנים יהיו חייבים, לשם קיום חובותיהם לפי פרק ג' המוצע, למעט חובת סימון אריות לפי סעיף 5 המוצע (להלן – חובות יצרנים או יבואנים), להתקשר עם חברה שהמנהל הכיר בה לפי הוראות סעיף 12 המוצע (להלן – גוף מוכר). כל עוד התקשרות זו עומדת בתוקפה, הגוף המוכר יהיה אחראי לקיום חובותיהם של אותם יצרנים או יבואנים. הסייג לגבי החובה לעניין סימון האריות שבסעיף 12 המוצע נובע מהעובדה שנושא תכנון האריות ועיצובה נמצא בשיקול הדעת של כל יצרן ויבואן ואינו מתאים שייקבע כחובה לביצוע מרוכז בידי גוף מוכר. יצרן או יבואן ימשיכו וינהלו רישום מלא ומפורט של מידע הכלול בחובת הדיווח של יצרנים ויבואנים לפי סעיף 7(א)(1), בנוגע למספר המוצרים הארוזים או אריות השירות שמכרו, ופרטים שונים לגביהם, והמנהל או מי שהסמיכו לכך יהיה רשאי לעיין ברישום כאמור ולקבל העתק נכון ממנו. זאת, מן הטעם כי מידע זה הוא מידע הנמצא במקורו בידי היצרן או היבואן, ולא בידי הגוף המוכר, אלא לאחר שנמסר לו על ידי היצרן או היבואן.

יודגש כי יצרן או יבואן יהיה חייב בקיום חובות אלה בעצמו, בכל עת שבה הוא אינו קשור בחוזה התקשרות עם גוף מוכר, ובכלל זה במצב של ביטול הכרה בגוף המוכר בידי המנהל לפי הוראות סעיף 14 המוצע.

(ה) המנהל רשאי לפטור יצרן או יבואן מהחובות לפי סעיף זה, אם שוכנע כי אותו יצרן או יבואן יכול לקיים את חובותיו לפי פרק זה שלא באמצעות גוף מוכר, בתנאים שיקבע בהוראת הפטור.

10. פטור למשקל אריזות מזערי
השר, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי ההוראות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לא יחולו על יצרן או על יבואן שמשקל האריזות של המוצרים הארוזים או של אריזות השירות שמכר בשנה, אינו עולה על משקל מזערי כפי שקבע; בקביעת המשקל המזערי יתחשב השר, בין השאר, ביחס שבין משקל כלל האריזות המיוצרות בישראל והמיובאות לישראל לבין משקל האריזות שלגביהן יחול הפטור לפי סעיף זה.

11. היטל על יצרנים או יבואנים פטורים
השר רשאי לקבוע היטל שיוטל על יצרן או על יבואן הפטור מההוראות לפי פרק זה בהתאם להוראות לפי סעיף 10, ורשאי הוא לקבוע שיעורי היטל שונים לסוגים של אריזות של מוצרים ארוזים, לסוגים של אריזות שירות או לסוגי חומר שממנו עשויות האריזות; בתקנות כאמור יקבע השר, בין השאר, את שיעור ההיטל, אופן תשלומו, הצמדתו, דרכי גבייתו ודיווחים שעל יצרן או יבואן לדווח לעניין ההיטל.

פרק ד': גוף מוכר

סימן א': הכרה

12. הכרה בחברה כגוף מוכר
(א) המנהל רשאי להכיר בחברה כגוף האחראי לקיום חובות יצרנים או יבואנים שיתקשרו עמה, אם מתקיימים בה כל אלה:

(1) היא חברה כהגדרתה בחוק החברות;

(2) מטרתה היחידה היא קיום חובות יצרנים או יבואנים וביצוע הפעולות הנדרשות לשם כך;

(3) אם הוקמה למטרות רווח – תקנונה מגביל את האפשרות לחלק רווחים אם לא עמדה ביעדי המיחזור של היצרנים או היבואנים שהיא אחראית לביצוע חובותיהם או אם לא מתקיימות הוראות סעיף 20(ו1);

דברי הסבר

והמיובאות לישראל לבין משקל האריזות שלגביהן יחול הפטור לפי סעיף 10 המוצע.

סעיף 11 כנובע מהעיקרון המקובל של "המזהם משלם" ולשם הפנמת עלויות סביבתיות חיצוניות הנובעות מייצרת פסולת אריזות על ידי מי שיהיה פטור מנשיאה בעלויות אלה לפי חוק זה, מוצע כי השר יהיה רשאי לקבוע היטל שיוטל על יצרן או על יבואן הפטור מההוראות לפי פרק זה בהתאם לפטור שקבע לפי סעיף 10, ורשאי הוא לקבוע שיעורי היטל שונים לסוגים של אריזות של מוצרים ארוזים או של אריזות שירות או לסוגים של חומרים שמהם עשויות האריזות; בתקנות כאמור יקבע השר, בין השאר, את שיעור ההיטל, אופן תשלומו, הצמדתו, דרכי גבייתו ודיווחים שעל יצרן או יבואן לדווח לעניין ההיטל.

סעיף 12 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי המנהל רשאי להכיר בחברה כגוף האחראי לקיום חובות יצרנים או יבואנים שיתקשרו עמה, אם החברה עומדת בכל תנאי הסף המפורטים להלן. כמו כן מוצע כי לשר תהיה סמכות לקבוע בתקנות תנאי סף נוספים להכרה.

לסעיף קטן (ה)

מכיוון שיייתכנו נסיבות מיוחדות שבהן יצרן או יבואן, או קבוצת יצרנים או יבואנים, יוכלו לקיים את חובותיהם לפי פרק ג' המוצע גם בלא התקשרות עם גוף מוכר, כגון במקרה של מוצר ייחודי או של אריזות העשויות מחומר מסוים, מוצע להעניק למנהל סמכות לפטור יצרן או יבואן מחובת ההתקשרות עם גוף מוכר, אם שוכנע כי אותו יצרן או יבואן יכול לקיים את חובותיו שלא באמצעות גוף מוכר, בתנאים שיקבע המנהל בהוראת הפטור.

סעיף 10 מוצע כי לשר תהיה סמכות לקבוע בתקנות, בהסכמת שר האוצר, משקל מזערי שנתי של אריזות מוצרים ארוזים או של אריזות שירות, שיצרן או יבואן אשר מייצר או מייבא פחות מהמשקל המזערי כאמור יהיה פטור מההוראות לפי פרק ג' המוצע, כולן או חלקן. כדי למנוע מצב שבו אי-תחולת ההוראות לפי פרק ג' על מספר רב של יצרנים ויבואנים קטנים תגרום לפגיעה בכמויות הכוללות של פסולת האריזות אשר ממוחזרת או מושבת, מוצע לקבוע כי בקביעת המשקל המזערי יתחשב השר, בין השאר, ביחס שבין משקל כלל האריזות המיוצרות בישראל

- (4) היא תתקשר עם יצרנים או עם יבואנים שנתח השוק הכולל שלהם עולה על שיעור שקבע השר;
- (5) היא בעלת הון עצמי מספיק, להנחת דעתו של המנהל, והמציאה בטוחות לשם הבטחת עמידתה במטרה כאמור בפסקה (2);
- (6) המנהל הכללי של החברה ובעל שליטה בה, לא הורשעו בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה, או נסיבותיה, אין החברה ראויה להיות גוף מוכר; לענין זה, "שליטה" – כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁵;
- (7) תנאים נוספים ככל שקבע השר.

(ב) המנהל רשאי לסרב לתת למבקש הכרה, מנימוקים שימסור למבקש ולאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, אף אם מתקיימים לגבי התנאים שבסעיף קטן (א), אם מצא כי קיימות נסיבות שבשלהן אין הוא ראוי לקבל הכרה, או אם נוכח כי אין זה ראוי לתת למבקש הכרה בהתחשב במטרת חוק זה או בשיקולים הנוגעים, בין השאר, למספר הגופים המוכרים הפועלים בישראל, לנתח השוק של היצרנים או היבואנים הקשורים עם גופים מוכרים או לסוג האריוזות שהם מייצרים או מייבאים, וכן למספר היצרנים או היבואנים שיתקשרו עם המבקש, נתח השוק שלהם או סוג האריוזות שהם מייצרים או מייבאים.

(ג) המנהל רשאי לקבוע בהכרה תנאים שיש לקיימם במהלך תקופת תוקפה של ההכרה, כולה או חלקה, לשם הבטחת עמידתו של הגוף המוכר במטרה כאמור בסעיף קטן (א)(2). ורשאי המנהל לשנות את התנאים כאמור, לאחר שנתן לגוף המוכר הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ד) הכרה תינתן לתקופה של חמש שנים (בפרק זה – תקופת ההכרה).

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (1) עד (3) – מוצע לקבוע כי רק חברה, ולא עמותה או שותפות, יכולה לבקש הכרה כגוף מוכר. כמו כן, כדי לצמצם את החשש משימוש בנכסי הגוף המוכר למטרות אחרות שאינן קיום חובות יצרנים או יבואנים לפי החוק, מוצע לקבוע תנאי סף שלפיו מטרתה היחידה של החברה היא קיום חובות יצרן או יבואן וביצוע הפעולות הנדרשות לשם כך. כמו כן מוצע לקבוע כי אם החברה הוקמה למטרות רווח, תקנון החברה מגביל את האפשרות לחלק רווחים אם לא עמדה ביעדי המיחזור של היצרנים או היבואנים שהיא אחראית לביצוע חובותיהם או אם לא התקיימו הוראות סעיף 20(ו1) המוצע (ד' דברי הסבר לסעיף 20(ו1) המוצע לענין אישור אסיפת יצרנים ויבואנים לקבלת החלטה בדבר חלוקת רווחים).

לפסקה (6) – כמקובל בחקיקה שעניינה הכרה ורישוי, מוצע לקבוע כי עברם הפלילי של המנהל הכללי של החברה ובעל השליטה בה יוכל להיות שיקול להימנעות ממתן הכרה.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי המנהל רשאי לסרב לתת למבקש הכרה, אף אם מתקיימים לגבי תנאי הסף כאמור בסעיף 12(א) המוצע, אם מצא שמתקיימות נסיבות שבשלהן אין הוא ראוי לקבל הכרה או נוכח כי אין זה ראוי לתת למבקש הכרה בהתחשב במטרת החוק המוצע.

לסעיף קטן (ג)

כמקובל במתן היתר או רישיון מינהלי, מוצע כי המנהל יהיה רשאי לקבוע תנאים שיש לקיימם במהלך תקופת ההכרה, וכן לשנותם, לאחר שנתן לגוף המוכר הזדמנות לטעון את טענותיו בענין.

לסעיפים קטנים (ד) ו-(ה)

מוצע כי הכרה תינתן לתקופה של חמש שנים וכי המנהל יפרסם הודעה ברשומות על מתן הכרה בחברה כגוף מוכר.

לפסקה (4) – במטרה להבטיח כי גוף מוכר יהיה בעל היקף פעילות מספיק שיבטיח עמידה לאורך זמן בכל החובות והמטלות לפי החוק המוצע, מוצע לקבוע תנאי סף להכרה ולפיה הגוף המוכר יתקשר עם יצרנים או יבואנים שנתח השוק הכולל שלהם עולה על שיעור שקבע השר.

לפסקה (5) – מוצע כי תנאי סף להכרה יהיה הון עצמי מספיק, להנחת דעתו של המנהל, והמצאת בטוחות למנהל, לרבות ערבויות, לשם הבטחת עמידתה של החברה בחובותיה לפי החוק המוצע.

לפסקה (6) – מוצע כי תנאי סף להכרה יהיה הון עצמי מספיק, להנחת דעתו של המנהל, והמצאת בטוחות למנהל, לרבות ערבויות, לשם הבטחת עמידתה של החברה בחובותיה לפי החוק המוצע.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

- (ה) המנהל יפרסם ברשומות הודעה על הכרה בחברה כגוף מוכר.
 (ו) תקנון הגוף המוכר וכל שינוי בו טעונים את אישור המנהל.
 (א) חברה המבקשת לקבל הכרה (בסעיף זה – מבקש) תגיש למנהל בקשה לכך הכוללת את המסמכים והפרטים האלה:

- (1) מסמכי ההתאגדות של החברה;
- (2) תכנית עסקית ותכנית תקציב לתקופת ההכרה;
- (3) פריסה גאוגרפית מתוכננת לפעילותו בתקופת ההכרה;
- (4) חוזה לדוגמה להתקשרות בין המבקש ליצרן או ליבואן;
- (5) חוזה לדוגמה להתקשרות בין המבקש לאחראי לפינוי פסולת;
- (6) פרטים ומידע נוספים ככל שקבע הש.ר.

(ב) המנהל רשאי לדרוש ממבקש פרטים ומסמכים נוספים ככל שיראה לנכון, לשם בדיקת הבקשה.

(ג) החלטת המנהל בבקשה לפי סעיף זה תינתן בתוך שלושה חודשים מיום שקיבל את מסמכי הבקשה, לרבות הפרטים או המסמכים שדרש לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(א) המנהל, באישור המנהל הכללי של המשרד, רשאי לבטל הכרה, לאחר שנתן לגוף המוכר הזדמנות לטעון את טענותיו, בהתקיים אחד מאלה:

- (1) ההכרה ניתנה על יסוד מידע כוזב או מטעה;
- (2) חדל להתקיים בגוף המוכר תנאי מהתנאים למתן ההכרה לפי סעיף 12;
- (3) הגוף המוכר הפר תנאי מתנאי ההכרה או הוראה מההוראות לפי פרק זה או שהפר הוראת חיקוק אחר בקשר עם פעילותו;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 12 המוצע; הגוף המוכר הפר תנאי מתנאי ההכרה או הוראה מההוראות לפי פרק זה או שהפר הוראת חיקוק אחר בקשר עם פעילותו; ניתן לגבי הגוף המוכר צו פירוק זמני או מונה לו כונס נכסים או שהוגשה בקשה לכל אחד מאלה, או שהוא החליט על פירוקו מרצון.

מוצע כי בעת ביטול הכרה בגוף מוכר, המנהל יהיה רשאי לתת לחברה שלגביה בוטלה ההכרה וכן לכל יצרן או יבואן שהיה קשור עמה בחוזה התקשרות לפי חוק זה ערב הביטול, הוראות לשם הבטחת המשך קיום חובות היצרנים או היבואנים, לרבות לעניין המועד והאופן לקיום ההוראות. בין השאר, הכוונה היא למתן הוראות לגבי אופן הפינוי והמיחזור של פסולת אריוות שכבר נאספה על ידי המנגנון של הגוף המוכר, לרבות קביעת מפעלי המיחזור או ההשבה המתאימים ולוחות הזמנים לכך. זאת, בשל החשיבות הסביבתית של מיחזור פסולת האריוות וכן הנוק שעלול להיגרם לציבור הרחב והפגיעה האפשרית באמון הציבור בהסדר לעניין איסוף ופינוי של פסולת אריוות שנקבע לפי החוק המוצע, בשל הפסקה בשירותי האיסוף, הפינוי והמיחזור של פסולת אריוות מופרדת.

מוצע לקבוע כי תקנון הגוף המוכר וכל שינוי בו טעונים את אישור המנהל.

סעיף 13 הסעיף המוצע מונה את המסמכים והפרטים שיש לכלול בבקשה להכרה המוגשת למנהל. בין השאר על החברה המבקשת להגיש את מסמכי ההתאגדות של החברה; תכנית עסקית ותכנית תקציב למשך כל תקופת ההכרה (חמש שנים); פריסה גאוגרפית מתוכננת; חוזה לדוגמה להתקשרות המבקש עם יצרן או יבואן או עם אחראי לפינוי פסולת. עוד מוצע לקבוע כי למנהל סמכות לדרוש ממבקש הבקשה מידע נוסף לשם בדיקת הבקשה. מוצע לקבוע כי החלטת המנהל בבקשה תינתן בתוך שלושה חודשים מקבלת הבקשה או מקבלת מידע נוסף שדרש.

סעיף 14 מוצע לקבוע כי המנהל רשאי, באישור המנהל הכללי של המשרד, לבטל הכרה של גוף מוכר, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו, בהתקיים אחד התנאים האלה: ההכרה ניתנה על יסוד מידע כוזב או מטעה; חדל להתקיים בגוף המוכר תנאי מתנאי הסף לפי

(4) ניתן לגבי הגוף המוכר צו פירוק זמני או מונה לו כונס נכסים או שהגושא בקשה לכל אחד מאלה, או שהוא החליט על פירוקו מרצון.

(ב) ביטל הממונה הכרה, רשאי הוא לתת לחברה שלגביה בוטלה ההכרה וכן לכל יצרן או יבואן שהיה קשור עמה בחוזה התקשרות לפי חוק זה ערב הביטול, הוראות לשם הבטחת המשך קיום חובות היצרנים או היבואנים, לרבות המועד והאופן שבהם על היצרנים והיבואנים כאמור לבצע פעולות הנדרשות לשם כך.

סימן ב': חובות גוף מוכר

15. גוף מוכר יבצע את כל הפעולות הנדרשות לקיום חובות יצרנים או יבואנים שהתקשרו עמו לשם כך, ויפעל בהתאם להוראות לפי סימן זה.

(א) גוף מוכר רשאי, לשם קיום חובות יצרנים או יבואנים לפי סעיף 6, למחזר או להשיב פסולת אריוזות של מוצרים ארוזים או של אריוזות שירות שמכרו יצרנים או יבואנים שלא התקשרו עמו.

16. (א) גוף מוכר יתקשר בחוזה התקשרות עם כל יצרן או יבואן שיפנה אליו לשם קיום חובותיו, בתנאים שוויוניים; חוזה ההתקשרות ינוסח באופן התואם את נוסח החוזה לדוגמה שאושר בידי המנהל בהכרה ובהתאם לתנאים שנקבעו בה.

(ב) גוף מוכר ידווח, פעם בשישה חודשים לפחות, במתכונת שיוור עליה המנהל, לכל יצרן ויבואן שעמם התקשר, על הפעולות שביצע לשם קיום חובותיהם, ובכלל זה על שיעור המיחזור של פסולת אריוזות שביצע הגוף המוכר במהלך תקופת הדיווח, מתוך יעדי המיחזור לפי סעיף 6.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 16 לסעיף קטן (א)

על יצרן ועל יבואן חלה חובת התקשרות עם גוף מוכר לשם קיום חובותיהם, כאמור בסעיף 9(א) המוצע. כדי למנוע חשש מיחסי כוחות לא מאוזנים בין יצרנים ויבואנים לבין הגוף המוכר ובין יצרנים ויבואנים גדולים לבין יצרנים ויבואנים קטנים, מוצע לקבוע כי גוף מוכר לא יוכל לסרב להתקשר עם יצרן או יבואן שיפנה אליו לשם קיום חובותיו וכי התקשרות זו תיעשה בתנאים שוויוניים (ור' סעיף 5 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, כדוגמה לחובה לתת שירותים מסוימים). כמו כן מוצע כי ההתקשרות תיעשה לפי חוזה התקשרות התואם את נוסח החוזה לדוגמה שאושר בידי המנהל ובהתאם לתנאים שנקבעו בהכרה, כאמור בסעיפים 12(ג) ו-13(א)(4) המוצעים.

לסעיף קטן (ב)

כדי שבידי יצרן או יבואן יהיה מידע מספיק על המידה שבה הגוף המוכר מקיים את חובותיו, מוצע לקבוע כי גוף מוכר ידווח, פעם בשישה חודשים לפחות, לכל יצרן ויבואן שעמם התקשר, על הפעולות שביצע לשם קיום חובותיו, ובכלל זה על שיעור המיחזור של פסולת אריוזות שביצע הגוף המוכר במהלך התקופה שלגביה ניתן הדיווח, מתוך יעדי המיחזור החלים לגביו לפי סעיף 6.

סעיף 15 לסעיף קטן (א)

לשם מימוש מטרתו של הגוף המוכר לקיום חובות היצרנים או היבואנים שהתקשרו עמו, מוצע לקבוע כי הגוף המוכר יבצע את כל הפעולות הנדרשות לקיום חובות אלה ויפעל לשם כך בהתאם להוראות לפי סימן ב' לפרק ד' המוצע. יובהר כי בין הפעולות שיידרש הגוף המוכר לבצע לטובת קיום החובות כאמור כלולות גם פעולות נלוות לחובות היצרנים או היבואנים המנויות במפורש בחוק המוצע, כגון פעולות חינוך, הדרכה והסברה, בהתאם לנסיבות. יצוין כי הניסיון ממדינות אירופה מלמד כי פעולות נלוות אלה חשובות להצלחת ההסדר, הדורש את שיתוף הפעולה של הציבור הרחב, ויש בהן כדאיות מבחינת עלות-תועלת לגוף המוכר.

לסעיף קטן (ב)

בשל קושי מעשי לשייך את פסולת האריוזות למוצרים שהיו ארוזים קודם לכן באותן אריוזות או לשייכה ליצרנים או ליבואנים של אותן אריוזות, גם לאחר מיון הפסולת לפי סוגי חומרים, מוצע לקבוע כי גוף מוכר רשאי למחזר או להשיב פסולת אריוזות של מוצרים ארוזים או של אריוזות שירות שנמכרו בידי יצרנים או יבואנים שלא התקשרו עמו. יובהר כי הוראה זו אינה חלה על יצרן או על יבואן שקיבל פטור מחובת התקשרות עם גוף מוכר, לפי הוראות סעיף 9(ה) המוצע.

17. (א) גוף מוכר יציע לכל אחראי לפינוי פסולת להתקשר עימו בחוזה התקשרות, לשם איסוף ופינוי של פסולת אריוזות בתחומו; חוזה ההתקשרות ינוסח באופן התואם את החוזה לדוגמה שאושר בידי המנהל בהכרה ובהתאם לתנאים שנקבעו בה.
- (ב) גוף מוכר יתקשר בחוזה התקשרות כאמור בסעיף קטן (א), עם כל אחראי לפינוי פסולת שיפנה אליו, לשם איסוף ופינוי של פסולת אריוזות בתחומו.
- (ג) גוף מוכר יבצע איסוף ופינוי של פסולת אריוזות בתחומם של כל האחראים לפינוי פסולת שעמם התקשר; איסוף ופינוי כאמור ייעשו באופן שוויוני, בתדירות ובאופן שיבטיחו איסוף ופינוי סדירים וזמינים לציבור וימנעו הצטברות של פסולת אריוזות, והכל בהתאם להסדרים שקבעו האחראים לפינוי פסולת לפי סעיף 22(א) ובכפוף לכל דין.
- (ד) המנהל רשאי לתת הוראות לעניין התדירות של איסוף ופינוי פסולת אריוזות בידי גוף מוכר לפי סעיף קטן (ג) וכמויות פסולת האריוזות שייאספו ויפוננו כאמור, לרבות קביעת אמות מידה לאיסוף ולפינוי לפי היחס שבין האוכלוסייה בשטחו של האחראי לפינוי פסולת לכלל האוכלוסייה; הוראות המנהל לפי סעיף זה יפורסמו ברשומות.
- (ה) המנהל, באישור המנהל הכללי של המשרד, רשאי לפטור גוף מוכר מההוראות לפי סעיף זה, כולן או חלקן, אם שוכנע כי גם לאחר מתן הפטור כאמור יתבצע איסוף ופינוי של פסולת אריוזות בהיקף כלל ארצי.
18. (א) גוף מוכר ידווח למנהל, אחת לרבעון (בסעיף זה – דוח רבעוני), בתום חודש מתום הרבעון שלגביו מוגש הדוח, במתכונת שיוורה עליה המנהל, על כל אלה:
- (1) היצרנים והיבואנים שעמם הוא קשור בחוזה התקשרות בתקופה שלגביה ניתן הדיווח;
 - (2) הפרטים כאמור בסעיף 7(א)(1), לגבי כל אחד מהיצרנים והיבואנים שעמם הוא קשור כאמור;
 - (3) הפרטים כאמור בסעיף 7(א)(2) ו-3), לגבי פסולת האריוזות של המוצרים הארוזים או של אריוזות השירות שאסף, שמיחזר או שהשיב.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע כי המנהל יהיה רשאי לקבוע, בהוראות שיפורסמו ברשומות, אמות מידה לעניין תדירות האיסוף וכמויות הפסולת שייאספו ויפוננו. יצוין כי הסדר דומה קיים בסעיף 7(ג) לחוק הפיקודין.

לסעיף קטן (ה)

בשל העובדה שהחוק המוצע אינו מגביל מלכתחילה את מספר הגופים המוכרים, מוצע לתת סמכות למנהל לפטור, באישור המנהל הכללי של המשרד, גוף מוכר מסוים מחובת ההתקשרות עם אחראים לפינוי פסולת כאמור בסעיף 17 המוצע, אם שוכנע כי גם לאחר מתן הפטור יתבצע איסוף ופינוי של פסולת אריוזות בהיקף כלל ארצי.

סעיף 18 לסעיפים קטנים (א) עד (ג) ו-1)

לשם פיקוח ובקרה על קיום חובות הגוף המוכר, מוצע לקבוע חובה על גוף מוכר לדווח למנהל, בדוח רבעוני ובדוח שנתי, במתכונת שיוורה עליה המנהל, את המידע המפורט בסעיף 18 המוצע. הדיווח יכלול, בין השאר, מידע על היצרנים והיבואנים שעמם הגוף המוכר קשור בחוזה התקשרות; מספר המוצרים הארוזים או אריוזות השירות

סעיף 17 לסעיפים קטנים (א) ו-1(ב)

בהתאם למדיניות המשרד, הנובעת מעקרונות של צדק סביבתי ושיתוף הציבור, ומתוך מטרה ליצור הסדר סביבתי בעניין פסולת האריוזות הנוגע לכלל הציבור, מוצע לקבוע חובה על כל גוף מוכר להציע לכל אחראי לפינוי פסולת כהגדרתו המוצעת, להתקשר עמו בחוזה התקשרות לשם איסוף ופינוי של פסולת אריוזות בתחומו, ולהתקשר עם כל אחראי לפינוי פסולת שיפנה אליו לעניין זה בחוזה התקשרות התואם את החוזה לדוגמה שאושר על ידי המנהל ובהתאם לתנאים שנקבעו בהכרה (ר') גם דברי הסבר לסעיף 22 המוצע).

לסעיפים קטנים (ג) ו-1(ד)

מוצע כי איסוף ופינוי של פסולת האריוזות בידי גוף מוכר ייעשו באופן שוויוני, בתדירות ובאופן שיבטיחו איסוף ופינוי סדירים וזמינים לציבור וימנעו הצטברות של פסולת אריוזות, בהתאם להסדרים שקבעו האחראים לפינוי פסולת לפי סעיף 22(א) ובכלל זה בהתאם לחוקי עזר שנקבעו על ידי רשויות מקומיות לעניין זה, ובכפוף לכל דין. כדי להבטיח איסוף ופינוי סדירים וזמינים לציבור,

(ב) גוף מוכר ידווח למנהל בתום כל שנה (בסעיף זה – דוח שנתי), לא יאוחר משישה חודשים מתום השנה שלגביה מוגש הדוח, במתכונת שיוורה עליה המנהל, על כל אלה:

(1) העניינים כאמור בסעיף קטן (א);

(2) המאזן הכספי של הגוף המוכר לשנה החולפת, כשהוא מבוקר על ידי רואה חשבון.

(ג) גוף מוכר ידווח למנהל בתום כל שנה, לא יאוחר מחודש מתום כל שנת כספים, במתכונת שיוורה עליה המנהל, על תכנית תקציב ותכנית עבודה לשנה הבאה.

(ד) המנהל או מי שהוא הסמיכו לכך רשאי לדרוש מגוף מוכר להמציא לו כל מידע ששימש לעריכת דיווח לפי סעיף זה; נדרש גוף מוכר להמציא מידע כאמור, ימציאו במועד ובאופן שצוינו בדרישה.

(ה) לא מסר גוף מוכר דוח רבעוני או דוח שנתי, או שמסר דוח כאמור אך למנהל יש טעמים סבירים להניח שהדוח אינו נכון, רשאי המנהל, לאחר שנתן לגוף המוכר הזדמנות להשמיע את טענותיו, לקבוע בהחלטה מנומקת את שיעורי פסולת האריות שלגביהם בוצע מיחזור מוכר או השבה מוכרת במהלך תקופת הדיווח.

(ו) בסעיף זה, "רבעון" – תקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום האחרון של החודשים מרס, יוני, ספטמבר ודצמבר של כל שנה.

19. (א) גוף מוכר ינהל רישום מלא ומפורט של העניינים הכלולים בחובת הדיווח לפי חובת רישום סעיף 18.

(ב) המנהל או מי שהוא הסמיכו לכך רשאי לעיין ברישומים כאמור בסעיף זה ולקבל העתק נכון מהם.

20. (א) גוף מוכר יכנס, אחת לשנה לפחות, אסיפה של יצרנים ויבואנים שקשורים עמו בחוזה התקשרות ואינם בעלי מניות בגוף המוכר (בפרק זה – אסיפת יצרנים ויבואנים).

ד ב ר י ה ס ב ר

ממטרתו של החוק ליישם את העיקרון של "אחריות יצרן מורחבת", וכדי לאפשר ליצרנים וליבואנים להשפיע על ניהול הגוף המוכר, גם אם אינם בעלי מניות בו, מוצע כי בכל גוף מוכר יהיה אורגן נוסף, הכולל את כל היצרנים והיבואנים שקשורים עמו בחוזה התקשרות ואינם בעלי מניות בחברה (להלן – אסיפת יצרנים ויבואנים).

אסיפת יצרנים ויבואנים תכונס על ידי הגוף המוכר אחת לשנה, לפחות, ובה יוצג ליצרנים וליבואנים המידע שמדווח למנהל כאמור בסעיף 18 המוצע.

עוד מוצע, כי אם מצאה אסיפת יצרנים ויבואנים, על פי דיווחים שהוצגו לפניה, כי הגוף המוכר אינו מקיים את חובות היצרנים או היבואנים או חובות אחרות המוטלות עליו לפי כל דין, או כי קיים חשש שלא יקיים את החובות כאמור, רשאית היא להורות לגוף המוכר על צעדים שעליו לנקוט כדי לקיים את חובותיו כאמור ורשאית היא לדרוש קיום ישיבה מיוחדת של דירקטוריון הגוף המוכר בתוך תקופה שתקבע ושלא תפחת משבעה ימים, שבה יידונו העניינים המפורטים בדרישה; הדרישה תובא לידיעת

שמכרו יצרנים ויבואנים אלה; משקל פסולת האריות שנאספה, שמוחזרה או שהושבה על ידי הגוף המוכר; מאזן כספי שנתי; תכנית תקציב ותכנית עבודה לשנה הבאה.

לסעיפים קטנים (ד) ו-(ה)

מוצע להעניק למנהל או למי שהוא הסמיכו לכך לדרוש מגוף מוכר להמציא לו כל מידע ששימש לעריכת הדוח לפי סעיף זה וכן להסמיך את המנהל, אם סבר מטעמים סבירים שהדוח אינו נכון, לקבוע בהחלטה מנומקת את שיעורי פסולת האריות שלגביהן ביצע הגוף המוכר מיחזור מוכר או השבה מוכרת.

סעיף 19 לצורך ביצוע בקרה על דיווחים שמסר הגוף המוכר, מוצע לקבוע כי גוף מוכר ינהל רישום מלא ומפורט של העניינים הכלולים בחובות הדיווח לפי סעיף 18 המוצע, וכן מוצע להסמיך את המנהל או מי שהוא הסמיכו לכך לעיין ברישומים ולקבל העתק נכון מהם.

סעיף 20 יצרנים ויבואנים חייבים, לפי הוראות סעיף 9 לחוק המוצע, להתקשר עם גוף מוכר באופן שחובותיהם על פי החוק יבוצעו על ידיו. ואולם כחלק

(ב) אסיפת יצרנים ויבואנים תהיה אורגן של הגוף המוכר, והחלטותיה יחייבו את הגוף המוכר.

(ג) באסיפת יצרנים ויבואנים יציג הגוף המוכר את העניינים שדווחו למנהל לפי סעיף 18.

(ד) מצאה אסיפת יצרנים ויבואנים, על פי דיווחים שהוצגו לפניה לפי סעיף קטן (ג), כי הגוף המוכר אינו מקיים את חובות היצרנים והיבואנים הקשורים עמו או חובות אחרות המוטלות עליו לפי כל דין, או כי קיים חשש שלא יקיים את החובות כאמור, רשאית היא להורות לגוף המוכר על צעדים שעליו לנקוט כדי לקיים את החובות האמורות, ורשאית היא לדרוש קיום ישיבה מיוחדת של דירקטוריון הגוף המוכר, בתוך תקופה שתקבע ושלא תפחת משבעה ימים, שבה יידונו העניינים המפורטים בדרישה; הדרישה תובא לידיעת המנהל והחלטת הדירקטוריון תובא לידיעת אסיפת היצרנים והיבואנים והמנהל.

(ה) בגוף מוכר שהוא חברה פרטית תמנה אסיפת היצרנים והיבואנים שני דירקטורים חיצוניים אשר מתקיימים בהם תנאי סעיף 240(ב) לחוק החברות, שיכהנו בדירקטוריון הגוף המוכר.

(ו) (1) החלטת גוף מוכר על חלוקה טעונה את אישור אסיפת יצרנים ויבואנים; אסיפת יצרנים ויבואנים רשאית שלא לאשר חלוקה אם סברה כי קיים חשש ממשי כי ביצוע החלוקה יפגע ביכולת הגוף המוכר לקיים את חובות היצרנים והיבואנים בהגיע מועד קיומם.

(2) על החלטת אסיפת יצרנים ויבואנים לעניין חלוקה אפשר לערער לבית משפט מחוזי.

(ז) החלטות אסיפת יצרנים ויבואנים יתקבלו ברוב קולות של חברי היצרנים והיבואנים המשתתפים בהצבעה, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות לפי סעיף קטן (ט); גוף מוכר יעביר לידיעת המנהל את ההחלטות שהתקבלו באסיפת יצרנים ויבואנים.

(ח) המנהל רשאי לקבוע כי ביצוע החלטה שהתקבלה באסיפת יצרנים ויבואנים יהווה תנאי בהכרה, כאמור בסעיף 12(ב).

(ט) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף זה, ובכלל זה לעניין סדרי כינוסה, דינויה ועבודתה של אסיפת יצרנים ויבואנים, מועדי התכנסותה, המניין החוקי בישיבותיה, משלוח הודעות ליצרנים וליבואנים הזכאים להשתתף בישיבותיה ואופן ההצבעה, לרבות באמצעות כתבי הצבעה.

(י) בסעיף זה, "חלוקה", "נושא משרה" – כהגדרתם בחוק החברות.

ד ב ר י ה ס ב ר

תנאי סעיף 240(ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, שיכהנו בדירקטוריון הגוף המוכר.

הגוף המוכר יעביר לידיעת המנהל את החלטות אסיפת יצרנים ויבואנים, והוא יהיה רשאי לקבוע כי ביצועה של החלטה שהתקבלה באסיפת יצרנים ויבואנים יהווה תנאי בהכרה, כאמור בסעיף 12(ב) המוצע.

מוצע כי החלטות אסיפת יצרנים ויבואנים יתקבלו ברוב קולות של חברי היצרנים והיבואנים המשתתפים בהצבעה, אלא אם כן קבע השר אחרת בתקנות. השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות לעניין סעיף זה, ובכלל זה הוראות לעניין סדרי כינוסה, דינויה ועבודתה של אסיפת יצרנים ויבואנים.

הממונה והחלטת הדירקטוריון תובא לידיעת אסיפת היצרנים והיבואנים והמנהל.

לפי המוצע, רשאית אסיפת יצרנים ויבואנים שלא לאשר חלוקת רווחים בגוף המוכר אם סברה כי קיים חשש ממשי כי ביצוע החלוקה יפגע ביכולת הגוף המוכר לקיים את חובות היצרנים או היבואנים בהגיע מועד קיומם. על החלטת אסיפת יצרנים ויבואנים לעניין חלוקה ניתן לערער לבית משפט מחוזי.

בגוף מוכר שהוא חברה פרטית תמנה אסיפת היצרנים והיבואנים שני דירקטורים חיצוניים אשר מתקיימים בהם

21. (א) הזמנה לישיבות דירקטוריון הגוף המוכר וועדות הדירקטוריון וכן לישיבות של נציגי המנהל אסיפת יצרנים ויבואנים, תימסר למנהל, והוא רשאי לשלוח לכל ישיבה כאמור נציג מטעמו, שיהיה רשאי להשתתף בישיבה אך לא תהיה לו זכות הצבעה בה.
- (ב) הנציג האמור בסעיף קטן (א) יהיה רשאי לדרוש קיום ישיבת דירקטוריון, ועדת דירקטוריון או אסיפת יצרנים ויבואנים ולבקש לכלול נושא בסדר היום של הישיבה וכן לבדוק את מסמכי הגוף המוכר, רישומיו ונכסיו, ולקבל העתקים לפי סעיפים 98(ב)(2) ו-1(ד) 99(3) ו-265 לחוק החברות, בהתאמה.

פרק ה': הוראות לעניין הפרדה, איסוף, פינוי והטמנה של פסולת אריוזות

22. (א) אחראי לפינוי פסולת יקבע הסדר לעניין הפרדת פסולת אריוזות מפסולת אחרת, בתחמומו (בחוק זה – הסדר להפרדת פסולת אריוזות) וכן הסדר לעניין איסוף ופינוי של פסולת אריוזות שהופרדה כאמור (בחוק זה – הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת).
- (ב) אחראי לפינוי פסולת יתקשר בחוזה התקשרות עם גוף מוכר אחד לפחות, לשם ביצוע איסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת מתחמומו, בהתאם להסדר שנקבע לעניין זה לפי סעיף קטן (א); ואולם אין בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע מאחראי לפינוי פסולת להתקשר גם עם יצרן או עם יבואן שקיבל פטור מחובת התקשרות לפי סעיף 9(ה), לשם ביצוע איסוף ופינוי של פסולת האריוזות של המוצרים הארוזים או של אריוזות השירות שייצר או שייבא.
- (ג) השר רשאי לקבוע אמות מידה לעניין קביעת הסדר להפרדת פסולת אריוזות או הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת לפי סעיף קטן (א); הוראות לפי סעיף קטן זה בכל הנוגע לרשויות מקומיות ייקבעו בהסכמת שר הפנים.

ד ב ר י ה ס ב ר

התשט"ו-1955, יהיו נתונות לשר לעניין חוק עזר בדבר הסדר להפרדת פסולת אריוזות או הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזות, שקבע אחראי לפינוי פסולת שהוא רשות מקומית בהתאם להוראות לפי סעיף זה.

עוד מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות אמות מידה לעניין קביעת הסדרים כאמור. כמו כן מוצע להסמיך את השר לקבוע, בצו, באישור שר האוצר ועל פי המלצת ועדת מחירים, שהרכבה כאמור בסעיף 3 לחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996, בשינויים המחויבים, היינו שני נציגי משרד האוצר ושני נציגי המשרד, את המחירים לעניין התקשרות עם גוף מוכר לשם ביצוע איסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת, לפי הוראות סעיף קטן (ב).

על פי ניסיון מצטבר בהסדרי אריוזות במדינת אירופה, מוצע להסדיר בחוק את יחסי הגומלין בין הגוף המוכר לבין האחראים לפינוי פסולת. כאמור בסעיף 17 המוצע, חובה על כל גוף מוכר להציע לכל אחראי לפינוי פסולת להתקשר עמו בחוזה התקשרות, לשם איסוף ופינוי של פסולת אריוזות בתחמומו, ולהתקשר עם כל אחראי לפינוי פסולת שיפנה אליו לעניין זה. בסעיף 22 מוצע לקבוע חובה משלימה ולפיה אחראי לפינוי פסולת יתקשר עם גוף מוכר אחד לפחות, לשם ביצוע איסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת מתחמומו. עם זאת מוצע להבהיר כי אם קיים יותר מגוף מוכר אחד או ישנם יצרנים ויבואנים שקיבלו

סעיף 21 לצורך פיקוח ובקרה על פעילות הגוף המוכר ועמידתו בחובות יצרנים או יבואנים שהתקשרו עמו ובקיום מטרת החוק המוצע, מוצע לקבוע כי המנהל רשאי לשלוח נציג מטעמו לישיבות דירקטוריון הגוף המוכר, וועדות הדירקטוריון, וכן לישיבות של אסיפת יצרנים ויבואנים. מוצע כי נציג המנהל יהיה רשאי להשתתף בישיבה, בלא זכות הצבעה, ויהיה רשאי לדרוש לקיים ישיבה כאמור, לכלול נושא בסדר היום של הישיבה ולבדוק את מסמכי הגוף המוכר, רישומיו ונכסיו, כמפורט בסעיף 21 המוצע. יצוין כי הסדר דומה קיים בסעיף 27(ב) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.

סעיף 22 בהתאם למדיניות של המשרד לעניין טיפול בפסולת מוצקה, קיימת עדיפות להפרדה במקור של סוגי פסולת שונים, בין השאר כדי להגדיל את שיעורי המיחזור ואת איכות תוצרי המיחזור המתקבלים. לפיכך מוצע לקבוע כי אחראי לפינוי פסולת, שהוא הגורם שבתחמומו מצטברת פסולת האריוזות, יקבע הסדר לעניין הפרדת פסולת אריוזות מפסולת אחרת, בתחמומו, וכן הסדר לעניין איסוף ופינוי של פסולת אריוזות שהופרדה כאמור, בלי שתערבב עם סוגי פסולת אחרים שאינם מופרדים.

עוד מוצע כי הסמכויות הנתונות לשר הפנים לעניין אישור חוקי עזר לפי סעיף 258 לפקודת העיריות, סעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות וסעיף 14 לחוק איגודי ערים,

(ד) השר רשאי לקבוע, בצו, באישור שר האוצר, על פי המלצת ועדת מחירים שהרכבה כאמור בסעיף 3 לחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996⁶, בשינויים המחויבים, את המחירים לענין התקשרות עם גוף מוכר לשם ביצוע איסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת, לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ה) הסמכויות הנתונות לשר הפנים לגבי חוקי עזר לפי סעיף 258 לפקודת העיריות⁷, סעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות⁸, וסעיף 14 לחוק איגודי ערים, התשט"ו-1955⁹, יהיו נתונות לשר לענין חוק עזר בדבר הסדר להפרדת פסולת אריוזות או הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזות, שקבע אחראי לפינוי פסולת שהוא רשות מקומית בהתאם להוראות לפי סעיף זה.

23. צו לענין קביעת הסדרים או התקשרות עם גוף מוכר (א) לא קבע אחראי לפינוי פסולת הסדר להפרדת פסולת אריוזות או הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת או לא התקשר עם גוף מוכר אחד לפחות, בהתאם להוראות לפי סעיף 22, רשאי המנהל לצוות עליו, בכתב, לקבוע הסדרים כאמור או להתקשר עם גוף מוכר, לפי הענין, בהתאם להוראות שייקבעו בצו, ובכלל זה האופן המועד והמחיר לקביעת ההסדרים או להתקשרות כאמור; הוראות הצו לפי סעיף קטן זה ייקבעו בכפוף להוראות השר לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) ככל שנקבעו.

(ב) הוראות סעיף 22(ה) יחולו לענין חוק עזר בדבר הסדר להפרדת פסולת אריוזות או הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזות, שקבע אחראי לפינוי פסולת שהוא רשות מקומית בהתאם להוראות לפי סעיף זה.

24. איסור השלכה, איסוף או פינוי של פסולת אריוזות שלא בהתאם להסדר להפרדת פסולת אריוזות (א) קבע אחראי לפינוי פסולת הסדר להפרדת פסולת אריוזות, לא ישליך אדם פסולת אריוזות בתחומו של האחראי לפינוי פסולת אלא בהתאם לאותו הסדר.

(ב) קבע אחראי לפינוי פסולת הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת, לא יאסוף אדם פסולת אריוזות בתחומו של האחראי לפינוי פסולת ולא יפנה פסולת אריוזות מתחומו, אלא בהתאם לאותו הסדר.

25. איסור הטמנת פסולת אריוזות (א) החל ביום ד' בטבת התש"פ (1 בינואר 2020), לא יטמין אדם פסולת אריוזות באתר לסילוק פסולת או במקום אחר; לענין זה, "אתר לסילוק פסולת" – אתר המשמש לפינוי ולסילוק של פסולת.

ד ב ר י ה ס ב ר

ולהתקשר כאמור, בהתאם להוראות שייקבעו בצו. יובהר כי הוראות הצו לפי סעיף זה לא יסתרו אמות מידה או מחירים שייקבעו על ידי השר לפי סעיף 22(ג) או (ד) המוצע.

סעיף 24 מוצע לקבוע כי אדם לא יפעל בניגוד להסדרים להפרדת פסולת אריוזות ולאיסוף ופינוי פסולת אריוזות, שנקבעו על ידי האחראי לפינוי פסולת לפי סעיף 22 המוצע. יצוין כי איסורים דומים קבועים בחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993 (להלן – חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור).

סעיף 25 בהתאם למדיניות הכוללת לטיפול בפסולת מוצקה במשרד, שהציבה יעד של צמצום כמות הפסולת המוטמנת עד לכמות מזערית השואפת לאפס בשנת 2020, ובמטרה להגיע לשיעורי מיחזור והשבה מקובלים במדינות מפותחות, מוצע לקבוע כי החל בינואר

פסולת מחובת התקשרות לפי סעיף 9(ה) המוצע, אין מניעה מאחראי לפינוי פסולת להתקשר לענין פסולת אריוזות גם עם גוף מוכר נוסף או עם יצרנים או עם יבואנים שקיבלו פטור כאמור.

סעיף 23 ברירת המחדל בהסדר המוצע היא כי אחראי לפינוי פסולת יקבע לעצמו את ההסדרים לפי סעיף 22, ויתאים אותם להוראות השר, ככל שנקבעו, וכי גוף מוכר ואחראים לפינוי פסולת יסדירו ביניהם את תנאי ההתקשרות ואופן ביצוע איסוף ופינוי של פסולת האריוזות. עם זאת מוצע להסמיך את המנהל לצוות על אחראי לפינוי פסולת שלא קבע הסדרים להפרדת פסולת אריוזות או לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזות מופרדת או לא להתקשר עם גוף מוכר, למשל בשל מחלוקות מתמשכות בין הגוף המוכר לבין האחראי לפינוי פסולת, לקבוע הסדר

⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.

⁷ דיני מדינת ישראל מס' 8, עמ' 197.

⁸ דיני מדינת ישראל 9, עמ' 256.

⁹ ס"ח התשט"ו, עמ' 48.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי המנהל לאשר, בכתב, באישור השר, הטמנת פסולת אריוות באתר לסילוק פסולת או במקום אחר, במקרים מסוימים שלגביהם נוכח כי אין חלופות מיחזור או השבה סבירות; אישור כאמור יינתן לתקופה שלא תעלה על שנה.

פרק ו': מפקחים

26. (א) השר רשאי להסמיך מבין עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות הסמכת מפקח לפי סימן זה, כולן או חלקן.

(ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר, בהסמכת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה השר, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.

27. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה רשאי מפקח – סמכויות מפקח

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע ההוראות לפי חוק זה או להקל על ביצוע; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹⁰;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 27 מוצע להקנות למפקח סמכויות כמפורט בסעיף 27, הנחוצות לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי החוק המוצע. סמכויות אלה כוללות סמכות לדרוש מאדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות, סמכות לדרוש מסירת ידיעה או מסמך, סמכות לערוך מדידות וליטול דגימות, וסמכויות כניסה.

סמכויות הכניסה של מפקח שיוסמך יהיו מוגבלות בעניינים הנוגעים למערכת הביטחון כך שמפקח לא יהיה מוסמך להיכנס למקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון בעת שמתבצעת במקום פעילות ביטחונית או פעילות עוינת, בדומה לנוסח הקבוע בסעיף 43 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008. כמו כן מוצע בסעיף קטן (ד), לקבוע כי מפקח המפעיל את סמכויותיו כלפי מערכת הביטחון ידרש להיות בעל התאמה ביטחונית מתאימה.

יודגש, כי במקביל לקידומה של הצעת חוק זו, מקדם המשרד את הצעת חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010, שמטרתה להסדיר את סמכויות המפקחים הפועלים לפי חקיקה סביבתית שהמשרד מופקד על אכיפתה. במסגרת הצעת החוק האמורה, ייקבעו גם הסדרי אכיפה על מערכת

2020 תיאסר הטמנת פסולת אריוות באתר לסילוק פסולת או בכל מקום אחר. יצוין כי איסורים דומים קיימים בחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, בנוגע להטמנת צמיגים משומשים ובחקיקה העוסקת בטיפול בפסולת במדינות שונות באירופה.

בשל העובדה כי ייתכנו סוגי פסולת אריוות מחומרים מסוימים שלא יהיו לגביהם חלופות מיחזור או השבה ישימים משנת 2020 ואילך, מוצע להעניק למנהל סמכות לאשר, באישור השר, הטמנה של פסולת אריוות במקרה מסוים, שלגביו נוכח כי אין חלופות מיחזור או השבה סבירות. מוצע כי אישור כאמור יהיה מוגבל לתקופה שלא תעלה על שנה.

סעיף 26 מוצע לאפשר לשר להסמיך מבין עובדי משרדו מפקחים לצורך פיקוח על הוראות החוק המוצע, זאת בדומה לחקיקה סביבתית קיימת, כגון חוק למניעת מפגעים, התשכ"ו-1961, חוק שמירת הניקיון, חוק הפיקודון וחוק הקרינה הבלתי מייננת. מוצע כי מפקחים לא יוסמכו אלא אם כן משטרת ישראל לא התנגדה להסמכתם ולאחר שקיבלו הכשרה מתאימה לביצוע הסמכויות הנתונות להם לפי החוק המוצע.

¹⁰ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

- (3) לערוך מדידות או ליטול דגימות של חומרים, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;
- (4) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס –
- (א) למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט;
- (ב) למקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון, כל עוד מתבצעת באותו מקום פעילות מבצעית או פעילות עוינת.
- (ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי מפקח –

- (1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)¹¹, בשינויים המחויבים;
- (2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969¹² (בסעיף קטן זה – פקודת מעצר וחיפוש). בשינויים המחויבים;
- (3) לבקש מבית משפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)1, 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישת מפקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי המפקח לעכבו עד לבואו של שוטה ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-76 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996¹³, בשינויים המחויבים.

(ד) לא יעשה מפקח שימוש בסמכויותיו לפי סעיף זה לגבי מקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון, אלא אם כן הוא בעל התאמה ביטחונית מתאימה.

28. (א) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סימן זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ולובש מדי מפקח, בצבע ובצורה שהורה השר לעניין זה ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של מפקח, שאותה יציג על פי דרישה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 28 מוצע לקבוע כי מפקח יהיה חייב להזדהות באמצעות תג, מדים ותעודת מפקח חתומה בידי השר, אלא אם כן הזדהותו עלולה לסכל את ביצוע הסמכות או לגרום לפגיעה בביטחון המפקח או בביטחון של אדם אחר. יודגש, כי בהעדר סייג כאמור, ייאלץ המפקח להכריע בין ביצוע תפקידי הפיקוח לבין ביטחון האישי. יש לשער, כי הדבר יביא לפגיעה ממשית ביכולת הפיקוח של המפקחים, וכתוצאה מכך ייפגע האינטרס הציבורי במניעת עבירות על החוק המוצע ובאכיפה נגד עבריינים.

הביטחון, על זרועותיה השונות, והם שיחולו בעתיד גם על סמכויות מפקחים לפי החוק המוצע. סייג נוסף לתחולה על מערכת הביטחון קבוע בסעיף 49 המוצע (ר' דברי הסבר לסעיף האמור).

עוד מוצע להקנות למפקחים סמכויות חקירה, תפיסה, חיפוש ועיכוב, כמפורט בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) המוצעים, זאת בהתאם לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, וחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, והכל בשינויים המחויבים.

¹¹ חוקי א"י, פרק ל"ד, כרך א', עמ' (ע) 439 (א) 467.

¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

¹³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 358.

(ב) חובת ההזדהות לפי סעיף קטן (א) לא תחול אם קיומה עלול לגרום לאחד מאלה:

- (1) סיכול ביצוע הסמכות בידי המפקח;
 - (2) פגיעה בביטחון המפקח או בביטחון אדם אחר.
- (ג) חלפה הנסיבה שבשלה לא קיים מפקח את חובת ההזדהות כאמור בסעיף קטן (ב), יקיים המפקח את חובתו כאמור, מוקדם ככל האפשר.

פרק ז': עונשין

29. (א) מי שעשה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז – עונשין¹⁴ (בחוק זה – חוק העונשין), ואם הוא תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור:

(1) השליך פסולת אריוות בתחומו של אחראי לפינוי פסולת שלא בהתאם להסדר להפרדת פסולת אריוות שקבע האחראי לפינוי פסולת, בניגוד להוראות לפי סעיף 24(א);

(2) אסף או פינה פסולת אריוות בתחומו של אחראי לפינוי פסולת שלא בהתאם להסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוות מופרדת שקבע האחראי לפינוי פסולת, בניגוד להוראות לפי סעיף 24(ב).

(ב) מי שעשה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור:

(1) ייצר אריזה שלא בהתאם להוראות שקבע השר לעניין אמצעי הפחתה במקור, בניגוד להוראות לפי סעיף 4;

(2) ייצר מוצר ארוז או אריוות שירות בלי שסומן על גבי אריוות המוצר א ועל גבי אריוות השירות סימון בהתאם להוראות לפי סעיף 5;

(3) לא מסר דיווח למנהל או לא המציא מידע למנהל או למי שהוא הסמיכו לכך, בניגוד להוראות לפי סעיפים 7 או 18;

(4) לא ניהל רישום מלא ומפורט של העניינים הכלולים בחובת הדיווח לפי סעיפים 7 או 18 או לא נתן למנהל או למי שהוא הסמיך לכך לעיין ברישום כאמור או לקבל העתק נכון ממנו, בניגוד להוראות לפי סעיפים 8 או 19;

דבריו הסבר

העונשין, שהוא כיום 75,300 שקלים חדשים, וכפל הקנס לתאגיד. העבירות המפורטות בסעיף קטן זה הן ייצור אריזה שלא בהתאם להוראות שקבע השר לעניין אמצעי הפחתה במקור, אי-קיום חובות דיווח ומסירת מידע, אי-קיום חובות ניהול רישום ועיון, אי-קיום חובה לעניין סימון אריזה, הפרת החובה להתקשר עם גוף מוכר, אי-תשלום היטל, אי-קיום תנאי שנקבע בהכרה בגוף מוכר, אי-ביצוע איסוף ופינוי של פסולת אריוות בתחומו של אחראי לפינוי פסולת, אי-קביעת הסדר לעניין הפרדת פסולת אריוות או הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוות מופרדת, או הפרת חובת התקשרות עם גוף מוכר לעניין איסוף ופינוי של פסולת אריוות.

סעיף 29 הסעיף המוצע קובע הוראות עונשיות, בשלוש רמות חומרה.

לסעיף קטן (א)

העבירות המנויות בסעיף קטן (א) המוצע, של השלכת פסולת אריוות שלא בהתאם להסדר להפרדת פסולת אריוות או להסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוות מופרדת, הן במדרג הענישה הנמוך ביותר – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן – חוק העונשין), שהוא כיום 29,200 שקלים חדשים, וכפל הקנס לתאגיד.

לסעיף קטן (ב)

לעבירות המנויות בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע מדרג ענישה גבוה יותר – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק

¹⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

- (5) לא התקשר עם גוף מוכר בניגוד להוראות לפי סעיף 9(א);
- (6) לא ניהל רישום מלא ומפורט של המידע האמור בסעיף 7(א)1 או לא נתן למנהל או למי שהוא הסמיכו לכך לעיין ברישום כאמור או לקבל העתק נכון ממנו, בניגוד להוראות סעיף 9(ג);
- (7) לא שילם היטל שהיה חייב בתשלומו, בניגוד להוראות לפי סעיף 11;
- (8) לא קיים תנאי שקבע המנהל בהכרה לפי הוראות סעיף 12(ב);
- (9) לא ביצע איסוף ופינוי של פסולת אריוות בתחומו של אחראי לפינוי פסולת שעמו התקשר בהתאם להוראות לפי סעיף 17(ג);
- (10) לא קבע הסדר לעניין הפרדת פסולת אריוות או הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוות מופרדת בהתאם להוראות לפי סעיף 22(א) או בהתאם לצו של המנהל לפי סעיף 23;
- (11) לא התקשר עם גוף מוכר אחד לפחות לעניין איסוף ופינוי של פסולת אריוות מתחומו, בניגוד להוראות סעיף 22(ב).
- (ג) מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור:
- (1) לא עמד ביעדי המיחזור לפי הוראות סעיף 6;
- (2) הטמין פסולת אריוות, בניגוד להוראות סעיף 25.
- (ד) אחראי לפינוי פסולת לא יישא באחריות פלילית על עבירה לפי סעיף 29(ג)2, אם הוכיח כי מתקיימים התנאים המפורטים להלן וכי נקט אמצעים סבירים לשם מניעת הטמנת פסולת אריוות, ובכלל זה קבע הסדר להפרדת פסולת אריוות ונקט אמצעי פיקוח ואכיפה לשם הבטחת יישומו:
- (1) פסולת האריוות הוטמנה, שלא בידיעתו, יחד עם פסולת אחרת ומהווה חלק מזערי מכלל הפסולת שהוטמנה;
- (2) פסולת האריוות הושלכה יחד עם הפסולת האחרת, לפני הטמנתה, בידי אדם שאינו עובדו ושאינו נותן לו שירותים לעניין פסולת.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 30 מוצע לקבוע חובה על נושא משרה בתאגיד, לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי החוק המוצע בידי התאגיד או בידי עובדי התאגיד.

מוצע כי ביצוע עבירה לפי החוק המוצע יהווה חזקה כי נושא המשרה בתאגיד הפר את חובת הפיקוח שלו. עם זאת, ניתן לסתור חזקה זו אם יוכיח נושא המשרה כי עשה כל שניתן כדי למנוע את ביצוע העבירה. לעניין זה מוצע לקבוע כי אחריות נושא המשרה תחול גם על דירקטור, לעניין הפרת הוראות המפורטות בסעיף שביכולתו לפקח עליהם מתוקף תפקידו. הוראות דומות לעניין אחריות נושא משרה, לרבות דירקטור, קיימות גם בחקיקה סביבתית אחרת, למשל בסעיף 19 לחוק הפיקודן, בסעיף 16 לחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים ובסעיף 64 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008.

לסעיף קטן (ג)

ברמת החומרה הגבוהה ביותר מוצע לקבוע עבירות של אי-ביצוע מיחזור מוכר של פסולת אריוות בהתאם ליעדי המיחזור והפרת איסור הטמנת פסולת אריוות, לאחר שנת 2020. העונש המוצע לעבירות כאמור הוא מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, שהוא כיום 226,000 שקלים חדשים, וכפל הקנס לתאגיד.

לסעיף קטן (ד)

לעניין עבירה של הטמנת פסולת בניגוד לאיסור על הטמנת פסולת אריוות לאחר שנת 2020, מוצע לקבוע הגנה מאחריות פלילית לאחראי לפינוי פסולת, במקרה של הטמנת פסולת אריוות בכמות מועטה שפונתה על ידו יחד עם פסולת אחרת, שלא בידיעתו, והוא נקט אמצעים סבירים למניעת הטמנתה של פסולת האריוות, כמפורט בסעיף המוצע.

30. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת ביצוע עבירות לפי סעיף 29, בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר חובה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ב) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף זה, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה, ולעניין עבירות לפי פסקאות (1), (3), (5), (6), (9), (10) או (11) של סעיף 29(ב) ועבירות לפי סעיף 29(ג) – גם דירקטור.

31. על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹⁵, שיעורי קנסות רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור, לעבירה שנקבעה לפי חוק זה כעבירת קנס וכן לעבירת קנס נמשכת או נוספת שעבר אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.

פרק ח': עיצום כספי

32. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 75,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – בסכום של 150,000 שקלים חדשים –

(1) הפר את הוראת סעיף 9(ד); לעניין זה חזקה היא כי יצרן או יבואן שקיים את חובותיו לפי סעיפים (ד) ו-9(א) עד (ג), לא הפר את הוראת סעיף 9(ד), אלא אם כן הוכח אחרת.

ד ב ר י ה ס ב ר

השכיחות של הפרת החובות המפורטות בסעיף. העיצום הכספי הוא כלי אכיפה מינהלי בידי רשות מינהלית שמטרתו להביא להגברת הציות של ציבור המפוקחים הכפוף להוראות שנקבעו לפי חוק, והוא מיועד להיות סנקציה קלה יחסית להפעלה בידי הרשות המינהלית. הטלת העיצום הכספי נבחנת מהטלת סנקציה פלילית בכך שהיא אינה מלווה בקלון חברתי הכרוך בהרשעה בפלילים, והיא אף אינה גוררת אחריה רישום פלילי.

סמכות המנהל להטיל עיצום כספי תחול במקרה של הפרת אחת מהחובות המנויות בסעיף 32 המוצע, לפי שלושה מדרגים של סכומי עיצומים כספיים, כמפורט להלן:

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי הפרת ההוראות המפורטות בסעיף קטן (א) יובילו להטלת עיצום כספי בשיעור של 75,000 שקלים חדשים ליחיד ובשיעור של 150,000 חדשים לתאגיד.

בין ההפרות המוצעות: הפרת חובת יצרן או יבואן לנקוט את כל האמצעים הסבירים להבטחת קיום חובותיו על ידי גוף מוכר – ולעניין זה מוצע לקבוע חזקה ולפיה יצרן או יבואן שקיים חובותיו לפי סעיפים (ד) ו-9(א) עד (ג)

סעיף 31 בדומה להוראות בחקיקה סביבתית קיימת (למשל סעיף 13 לחוק שמירת הניקיון, סעיף 116 לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, וסעיף 11 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"ו-1961), מוצע כי שר המשפטים, במסגרת סמכותו לקבוע עבירות קנס לפי חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, יהיה רשאי, בהסכמת השר, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף 221(ב) לחוק האמור, שהוא כיום 730 שקלים חדשים לגבי עבירה ראשונה ו-1,400 שקלים חדשים לעבירה חוזרת או נוספת, ובלבד שהסכום שייקבע לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לעבירה. מתן הודעות תשלום קנס על ידי מפקחים, לעבירות קלות להוכחה, בעת התרחשות העבירה, יכול להיות מנגנון יעיל ומרתיע לעבירות שונות מכוח החוק המוצע.

סעיף 32 מוצע לתת למנהל סמכות להטיל עיצום כספי על אדם אשר הפר את ההוראות המפורטות בסעיף 32 המוצע (להלן – המפר). העיצום הכספי הוא אמצעי אכיפה רגולטורי יעיל ומהיר שמטרתו העיקרית היא כפיית קיום ההוראות החוקיות והחזרת המפוקח למשטר ציות. לנוכח העובדה שמדובר בהליך מינהלי, עשויה יעילותו ומהירותו לשמש גורם מרתיע ולהביא להקטנת

¹⁵ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

- (2) לא התקשר בחוזה התקשרות עם יצרן או יבואן שפנה אליו, בניגוד להוראות סעיף 16(א);
- (3) לא התקשר בחוזה התקשרות עם אחראי לפינוי פסולת שפנה אליו, בניגוד להוראות סעיף 17(ב);
- (4) השליך פסולת אריוזת בתחומו של אחראי לפינוי פסולת שלא בהתאם להסדר להפרדת פסולת אריוזת שקבע האחראי לפינוי פסולת, בניגוד להוראות לפי סעיף 24(א);
- (5) אסף או פינה פסולת אריוזת מתחומו של אחראי לפינוי פסולת שלא בהתאם להסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזת מופרדת, בניגוד להוראות לפי סעיף 24(ב);
- (6) הפר הוראה מההוראות המפורטות בסעיף 29(ב);

(ב) הטמין אדם פסולת אריוזת, בניגוד להוראות סעיף 25, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 226,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – בסכום של 452,000 שקלים חדשים.

(ג) לא עמד אדם ביעדי המיחזור לפי סעיף 6, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום של 5,000 שקלים חדשים בשל כל טון של פסולת אריוזת שלא ביצע לגביו מיחזור מוכר בהתאם ליעדים האמורים; ואולם, אם לא עמד אדם ביעדי המיחזור לפי סוג חומר וביעד המיחזור הכולל, יחול עיצום כספי על הפרת יעד המיחזור הכולל בלבד.

(ד) בסעיפים קטנים (א)4(5) ו-(ב), "פסולת אריוזת" – פסולת אריוזת שנוצרה עקב פעילות של תאגיד או עקב פעילות של עסק או עיסוק של יחיד.

33. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מהוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 32 (בפרק זה – מפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותה סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ג)

מוצע כי אי-עמידה ביעדי המיחזור תהווה הפרה שתוביל להטלת עיצום כספי בשיעור של 5,000 שקלים חדשים בשל כל טון של פסולת אריוזת שלא בוצע לגביו מיחזור מוכר בהתאם ליעדים האמורים. כדי למנוע חיוב כפול מוצע לקבוע כי בשל הפרה של יעד המיחזור הכולל ויעד המיחזור לפי סוג חומר גם יחד, יוטל עיצום כספי על הפרת יעד המיחזור הכולל בלבד.

לסעיף קטן (ד)

כדי לצמצם את תחולת הפרת ההוראות בעניין השלכת פסולת אריוזת בניגוד להסדר לעניין פסולת אריוזת מופרדת, כאמור בסעיף קטן (א) ואיסור על הטמנת פסולת אריוזת, כאמור בסעיף קטן (ב), כך שלא יחולו על אדם פרטי 'מן היישוב', מוצע לסייג את ההפרות כך שיחולו רק על פסולת שמקורה מתאגיד או שנוצרה עקב עסקו או עיסוקו של אדם.

סעיף 33 על פי המוצע בסעיף זה, בהתקיים התשתית הראייתית המינהלית המעידה על ביצוע הפרה כאמור בסעיף 32 המוצע, ימסור המנהל למפר הודעה על כוונתו להטיל עיצום כספי (להלן – הודעה על כוונת חיוב)

לחוק המוצע, לא הפר הוראה זו, אלא אם כן הוכח אחרת; הפרת חובת גוף מוכר להתקשרות עם יצרן או יבואן או עם אחראי לפינוי פסולת שפנה אליו; השלכת פסולת אריוזת שלא בהתאם להסדר להפרדת פסולת אריוזת או איסוף או פינוי של פסולת אריוזת שלא בהתאם להסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזת מופרדת; עבירות לפי סעיף 29(ב); ובהן ייצור אריוזת שלא בהתאם להוראות שקבע השר לעניין אמצעי הפחתה במקור, אי-קיום חובות דיווח ומסירת מידע, אי-קיום חובות ניהול רישום ועיון, אי-סימון אריוזת, הפרת החובה להתקשר עם גוף מוכר, אי-תשלום היטל, אי-קיום תנאי שנקבע בהכרה בגוף מוכר, אי-ביצוע איסוף ופינוי של פסולת אריוזת בתחומו של אחראי לפינוי פסולת, אי-קביעת הסדר לעניין הפרדת פסולת אריוזת או הסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוזת מופרדת, הפרת חובת התקשרות עם גוף מוכר לעניין איסוף ופינוי של פסולת אריוזת.

לסעיף קטן (ב)

ברמת חומרה גבוהה יותר מוצע לקבוע הטמנה של פסולת אריוזת לאחר שנת 2020, בניגוד להוראות סעיף 25 המוצע, שתוביל הטלת עיצום כספי בשיעור של 226,000 שקלים חדשים ליחיד ובשיעור של 452,000 שקלים חדשים לתאגיד.

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 34;

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או בהפרה חוזרת לפי

הוראות סעיף 36.

34. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 33 רשאי לטעון את טענותיו, זכות טיעון בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

35. (א) טען המפר את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 34, יחליט המנהל, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 37.

(ב) (1) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו דרישה לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת חיוב); בדרישת החיוב יציין המנהל, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו.

(2) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו הודעה על כך.

(ג) לא ביקש המפר לטעון את טענותיו לפי הוראות סעיף 34, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, בדרישת חיוב שנמסרה למפר במועד האמור.

36. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שהיה אפשר להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 32, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

ד ב ר י ה ס ב ר

להוראות סעיף 37 המוצע. אם החליט המנהל להטיל על המפר עיצום כספי ישלח למפר דרישת חיוב לגבי סכום העיצום הכספי המעודכן (להלן – דרישת חיוב).

עוד מוצע לקבוע כי במקרה שבו המפר בחר שלא לטעון את טענותיו, יתישב ההודעה על כוונת חיוב שנשלחה על ידי המנהל כהחלטה סופית שלו וכדרישת חיוב, בתום 30 הימים שבמהלכם היה רשאי המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל, וזאת, כדי למנוע סרבול מיותר הכרוך במסירת הודעה נוספת על ידי המנהל.

סעיף 36 מוצע לקבוע כי במקרה שבו מתבצעת הפרה נמשכת ייווסף לסכום העיצום הכספי הקצוב המקורי בשל ההפרה שביצעה, סכום יומי נוסף לכל יום שבו נמשך ביצוע ההפרה על ידי המפר. התמדה באי-מילוי החובה שהופרה תגרוור הטלת עיצום כספי מוגבר, שהוא

אשר תציין את המעשה או המחל המהווים את ההפרה, את שיעור העיצום הכספי והתקופה לתשלומו, את זכותו של המפר לטעון את טענותיו בדבר כוונת הממונה להטיל עיצום כספי, וכן את שיעור התוספת על העיצום הכספי אם תימשך ההפרה.

סעיף 34 מוצע לתת למפר שקיבל הודעה על כוונת חיוב כאמור בסעיף 33 המוצע, זכות להגיש את טענותיו למנהל, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה, ובכך לממש את זכות השימוע שלו, כמקובל בהליך מינהלי.

סעיף 35 מוצע לקבוע כי המנהל, לאחר ששמע את טענותיו של המפר, יגבש את החלטתו באופן סופי לגבי ביצועה של ההפרה על ידי המפר, ובהתאם לכך יחליט אם להטיל על המפר עיצום כספי. כמו כן, רשאי הממונה לשקול אם להפחית את גובה העיצום בהתאם

37. סכומים מופחתים (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להפחית את סכום העיצום הכספי הקבוע בסעיף 32, בשיעורים שיקבע.
38. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת החיוב, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל כאמור בסעיף 34 – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערעור על דרישת חיוב ועוכב תשלומו של העיצום הכספי לפי סעיף 41(ג), יהיה סכום העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.
- (ב) סכום העיצום הכספי כאמור בסעיף 32, יעודכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום העדכון בשנה שקדמה לו, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדד שהיה ידוע ביום תחילתו של חוק זה; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) המנהל יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).
39. המועד לתשלום העיצום הכספי העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת החיוב כאמור בסעיף 35.
40. לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית בהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961¹⁶ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

החיוב, וסכום העיצום הכספי יהיה הסכום המעודכן במועד מסירת ההודעה על כוונת חיוב. כמו כן, במקרים שבהם מוגש ערעור לבית משפט שלום כאמור בסעיף 41 המוצע, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי, יהיה סכום העיצום הכספי – הסכום המעודכן ביום ההחלטה בעתירה.

לסעיף קטן (ב)

נקבע מנגנון אוטומטי לעדכון סכומי העיצום הכספי בהתאם לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע כי המנהל יפרסם ברשומות הודעה על עדכון סכום העיצום הכספי.

סעיף 39 מוצע לקבוע כי מפר שהפר הוראה המנויה בסעיף 32 המוצע, יחויב בתשלום העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת החיוב כאמור בסעיף 33 המוצע. ויובהר לעניין זה כי בהתאם להוראות סעיף 35 המוצע, אם מפר לא טען את טענותיו לאחר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב, בתוך 30 ימים, יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת חיוב שנמסרה במועד האמור.

סעיף 40 מוצע לקבוע כי על תקופת פיגור בתשלום העיצום הכספי ייוספו הפרשי הצמדה וריבית

פועל יוצא של משך התקופה שבמהלכה בוצעה ההפרה. כמו כן מוצע לקבוע כי במקרה של "הפרה חוזרת", שהיא הפרה שבוצע בתוך שנתיים מביצוע הפרה קודמת שבשלה הוטל עיצום כספי או שבשלה הורשע המפר, ייוסף על סכום העיצום הכספי הקצוב יהיה ניתן להטילו בשלה, אילו בוצעה לראשונה, סכום נוסף.

סעיף 37 מוצע לקבוע כי השר, בהסכמת שר המשפטים, יהיה רשאי לקבוע סוגי מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם רשאי המנהל להטיל עיצום כספי בסכום נמוך מן הקבוע בסעיף 32 המוצע, כגון: מידת שיתוף הפעולה של המפר בגילוי ההפרה והפסקתה, פעולות שביצע ביוזמתו למניעת הישנות ההפרה או עובדת היותה של ההפרה הפרה ראשונה. כמו כן מוצע להבהיר כי אין בסמכותו של המנהל להטיל עיצום כספי נמוך מזה הקבוע בסעיף 32 המוצע, אלא לפי הוראות שייקבעו כאמור.

סעיף 38 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי העיצום הכספי יהיה לפי הסכום המעודכן במועד מסירת הודעת החיוב. במקרה שבו בחר המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל ונמסרה לו דרישת חיוב לפי סעיף 33(א) המוצע, יהיה סכום העיצום הכספי – הסכום המעודכן במועד המסירה כאמור; כאשר בחר המפר שלא לטעון טענותיו לפני הממונה, יראו לפי הוראות סעיף 35 המוצע את ההודעה על כוונת החיוב כדרישת

¹⁶ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

41. (א) על דרישת חיוב אפשר לערער לבית משפט השלום, בתוך 30 ימים מיום מסירת ערעור לבית משפט שלום הדרישה למפר.
- (ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי אלא אם כן הסכים לכך המנהל או אם בית המשפט הורה אחרת.
- (ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף זה, לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, יחזור העיצום הכספי או כל חלק ממנו אשר הופחת על ידי בית המשפט, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.
42. הוטל עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, רשאי המנהל לפרסם בעיתון או בכל דרך אחרת את דבר הטלת העיצום הכספי וסכומו, את שמו של המפר ואת מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבותיה, ורשאי המנהל להורות למפר לפרסם פרסום כאמור.
43. (א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריות פלילית בשל הפרת הוראה לפי חוק זה, כאמור בסעיף 29.
- (ב) הוגש נגד מפר כתב אישום בשל הפרת הוראה לפי חוק זה, כאמור בסעיף 29, לא ינקוט נגדו המנהל הליכים לפי פרק זה, ואם שילם המפר עיצום כספי – יוחזר לו סכום העיצום הכספי ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

פרק ט': שונות

44. השר רשאי, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע אגרה בעד הגשת בקשה לפטור מחובת התקשרות עם גוף מוכר לפי סעיף 9(ה) ובעד בקשה להכרה בגוף מוכר לפי סעיף 13, וכן אגרה שנתית שישלם יצרן, יבואן או גוף מוכר בעד פעולות המנהל לשם יישום ההוראות לפי חוק זה.
45. השר ימנה, מבין עובדי משרדו, מנהל שיהיה אחראי על תחום האריוזות במשרד, מינוי המנהל שתפקידיו יהיו לפי הוראות חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

- כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן – הפרשי הצמדה וריבית).
- סעיף 41 מוצע לקבוע כי על דרישת החיוב יהיה ניתן להגיש ערעור לבית משפט השלום בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת החיוב למפר.
- כמו כן מוצע לקבוע כי הגשת ערעור כאמור אינה מהווה עילה לעיכוב תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או שבית המשפט הורה על כך. ואולם אם התקבל הערעור כאמור לאחר ששולם העיצום הכספי, יחזור העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.
- סעיף 42 מוצע להתיר למנהל לפרסם את החלטותיו, או להורות למפר לפרסם את דבר ההחלטה להטיל עליו עיצום כספי בעיתון או בכל דרך אחרת.
- סעיף 43 מוצע לקבוע כי תשלום העיצום הכספי לא יגרע מהאחריות הפלילית של אדם בשל ההפרה. עם זאת, מפר שהוגש נגדו כתב אישום בשל הפרות המנויות בסעיף 32 המוצע, לא יחויב בשל אותה הפרה בתשלום עיצום כספי ואם חויב ושילם את העיצום הכספי, יוחזר
- העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.
- סעיף 44 מוצע להסמיך את השר לקבוע, בתקנות, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אגרות בעניינים הנוגעים לבדיקת בקשות לפטור מהתקשרות עם גוף מוכר, בקשות להכרה, ואגרה שנתית שישלם יצרן, יבואן וגוף מוכר בעד פעולות לפיקוח שוטף על יצרנים ויבואנים שבתחולת החוק המוצע ועל היקף הפעילות של גופים מוכרים.
- סעיף 45 מוצע כי השר ימנה מקרב עובדי המשרד מנהל שיהיה אחראי על תחום האריוזות במשרד, ושתפקידיו יהיו לפי הוראות החוק המוצע. במסגרת תפקידיו כלולים הכרה בייצוא פסולת אריוזות למטרות מיחזור או השבה, קבלת דיווחים ובדיקתם, עיון ברישומים, מתן הכרה לגוף מוכר וביטול הכרה, מתן פטור מחובת התקשרות עם גוף מוכר, מתן הוראות לעניין איסוף ופינוי פסולת אריוזות, קבלת דיווחים מאסיפת יצרנים ויבואנים ושליחת נציג לשיבות גוף מוכר, והטלת עיצומים כספיים לפי פרק ח' המוצע.

46. היטל, קנס ועיצום כספי שהוטלו לפי חוק זה ישולמו לקרן לשמירת הניקיון.
47. (א) על גבייה של קנס, היטל או עיצום כספי לפי חוק זה תחול פקודת המסים (גבייה)¹⁷.
- (ב) קנס או עיצום כספי שהוטלו על גוף מוכר לפי חוק זה ולא שולמו על ידו (בסעיף זה – חוב), ניתן לגבותם מכל יצרן ויבואן שהיה קשור עם הגוף המוכר בחוזה התקשרות במועד ביצוע המעשה המהווה את העבירה או ההפרה שבשלה הוטלו; הסכום שייגבה מכל יצרן ויבואן לפי סעיף קטן זה יהיה סכום השווה לחלקו בחוב בהתאם לחלקו היחסי בגוף המוכר, כפול שניים.
48. חוק זה לא יחול לעניין –
- (1) מכלי משקה כהגדרתם בחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999¹⁸;
- (2) אריזה של מוצר שהוא חומר מסוכן, לרבות חומר רדיואקטיבי וחומר ציטוטוקסי, אלא אם כן הוא מיועד לשימוש ביתי;
- (3) אריזה של חומר נפץ כהגדרתו בחוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954¹⁹.
49. תחולה על המדינה
- (א) חוק זה יחול על המדינה.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) הוראות פרק ו' לא יחולו לגבי פעילות ביטחונית או מבצעית של מערכת הביטחון או על תוצאות פעילות כאמור, ואולם הוראות הפרק האמור יופעלו לגבי פעילות כאמור לפי כללים שיקבע כל אחד מהגופים המנויים בהגדרה "מערכת הביטחון", בהסכמת המנהל;

ד ב ר י ה ס ב ר

במטרה לתמרץ את היצרנים והיבואנים לפקח על עמידתו של הגוף המוכר בחובותיהם על פי החוק המוצע, מוצע לקבוע כי אם נעשתה גבייה מהיצרנים והיבואנים של חובות הגוף המוכר, ייגבה כפל החוב היחסי של כל יצרן ויבואן.

סעיף 48 מוצע לסייג מתחולתו של החוק המוצע כמה חפצים העונים להגדרה "אריזה" שבסעיף 2 המוצע, כמפורט להלן:

(1) מכלי משקה מהווים סוג של אריזה, אך מוצע לפטור מתחולת החוק המוצע מכלי משקה קטנים שחל עליהם פיקדון לפי הוראות חוק הפיקדון, וזאת לשם מניעת הסדרים כפולים למימון העלויות הסביבתיות של מיחזור מכלי המשקה הקטנים;

(2) בשל הצורך בשיטות טיפול מיוחדות, מוצע לפטור מההסדר אריזות של מוצרים שהם חומר מסוכן, אלא אם כן מדובר על אריזות ממוצרים המיועדים לשימוש ביתי;

(3) אריזות של חומר נפץ כהגדרתו בחוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954.

סעיף 49 מוצע לקבוע כי הוראות החוק יחולו על המדינה. עם זאת מוצע לסייג את תחולת החוק על מערכת הביטחון לעניין סמכויות הפיקוח לפי פרק ו'. הוראה דומה

סעיף 46 הקרן לשמירת הניקיון שהוקמה לפי סעיף 10 לחוק שמירת הניקיון מרכזת סכומי קנסות שהועברו לפי חוקים סביבתיים שונים וכספי הקרן מיועדים לסיוע למטרות הסביבתיות הקבועות בסעיף קטן (ב) של סעיף 10 האמור. לרבות סיוע למיחזור. מוצע לקבוע כי סכומי היטלים, קנסות ועיצומים כספיים שהוטלו לפי החוק המוצע ישולמו לקרן לשמירת הניקיון.

סעיף 47 לטעין קטן (א)

מוצע לקבוע כי על גבייה של קנס, היטל או עיצום כספי לפי החוק המוצע, תחול פקודת המסים (גבייה).

לסעיף קטן (ב) בשל עיקרון אחריות היצרן העומד בבסיס החוק המוצע, וכדי למנוע אדישות של יצרן או יבואן לעמידתו של הגוף המוכר בחובות היצרנים והיבואנים שהוא אחראי להם, מוצע לקבוע כי יהיה ניתן לגבות סכומי קנסות או עיצומים כספיים שהוטלו על גוף מוכר ושלא שולמו על ידו, מכל יצרן ויבואן שהיה קשור עם הגוף המוכר בחוזה התקשרות במועד ביצוע המעשה המהווה את העבירה או ההפרה שבשלה הוטלו. יובהר כי גביית חובות הגוף המוכר מהיצרנים או היבואנים תיעשה, לכל המוקדם, לאחר מיצוי השלב הראשון בהליכי הגבייה מול הגוף המוכר, לפי פקודת המסים (גבייה).

¹⁷ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

¹⁸ ס"ח התשנ"ט, עמ' 170.

¹⁹ ס"ח התשי"ד, עמ' 64.

- (2) בקשות, מסמכים וכל מידע אחר שצבא הגנה לישראל חייב במסירתו למנהל לפי הוראות חוק זה, יימסרו רק למנהל שהוא בעל התאמה ביטחונית מתאימה;
- (3) המנהל לא יפרסם, לפי הוראות חוק זה, מידע אשר יש בפרסומו כדי לפגוע בביטחון המדינה.

50. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין אחר ולא לגרוע מהן. שמירת דינים
51. (א) השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, ובין השאר בעניינים אלה:
- (1) העלאת השיעורים של יעדי המיחזור, ושינוי השיעור המרבי של השבה מוכרת שיראו אותה כמיחזור מוכר לפי הוראות סעיף 6(ד);
- (2) תנאים להכרה בייצוא של פסולת אריוות למטרות מיחזור או השבה כמיחזור מוכר, לפי הוראות סעיף 6(ה);
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)1 ייקבעו בהסכמת שר האוצר.
52. בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (בפרק זה – חוק שמירת הניקיון) –
- (1) בסעיף 10(ה), במקום "מהיטל לפי סעיף 11, היטל" יבוא "מהיטל";
- (2) סעיפים 11 ו-13(א)4 – בטלים;
- (3) בסעיף 19, המילה "11" – תימחק.
53. בחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-2008,²⁰ בתוספת, אחרי פרט 16 יבוא:
- "17. עבירות לפי סעיף 29(א)1 או (2), (ב)4 ו-2(ג) לחוק להסדרת הטיפול באריוות, התש"ע-2010, וכן עבירות לפי סעיף 30 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות."

תיקון חוק שמירת הניקיון

תיקון חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים)

דברי הסבר

העלאת השיעורים של יעדי המיחזור ושינוי השיעור המרבי של השבה מוכרת יותקנו בהסכמת שר האוצר.

סעיפים על פי סעיף 11 לחוק שמירת הניקיון כנוסחו 52 ו-56 היום, נדרשים יצרן ויבואן לשלם היטל לשמירת הניקיון על כל מכל למשקאות (כהגדרתו בחוק שמירת הניקיון) שהם מוכרים, שאינו מכל משקה בתחולת חוק הפיקדון. לאור ההסדר החדש המוצע בהצעת חוק זו, ולפיו תוטל חובה על כל יצרן ויבואן למחזור פסולת אריוות, ובכלל זה מכלי משקה שאינם מכלי משקה בתחולת חוק הפיקדון, ולשאת בעלות הכרוכה בכך, מוצע לבטל את היטל שמירת הניקיון. כמו כן מוצע, לאור ביטול סעיף 11 לחוק שמירת הניקיון, לבטל את ייעוד כספי היטל לשמירת הניקיון לקרן לשמירת הניקיון ואת העבירה הפלילית שנקבעה בחוק שמירת הניקיון של אי-קיום חובת תשלום היטל לשמירת הניקיון.

עם זאת מוצע לקבוע הוראת מעבר ולפיה חובת תשלום היטל לשמירת הניקיון תחול על מכלים למשקאות שנמכרו ערב תחילתו של התיקון המוצע.

קיימת בסעיף 80 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 (ר' לעניין זה גם דברי ההסבר לסעיף 27).

עוד מוצע לקבוע הגבלות לעניין העברת בקשות, מסמכים ומידע מצה"ל למנהל ולדרוש כי למנהל תהיה התאמה ביטחונית מתאימה לשם כך. כמו כן מוצע להגביל פרסום של מידע לפי החוק המוצע אם יש בפרסום כדי לפגוע בביטחון המדינה.

סעיף 50 מוצע להבדיל כי הוראות החוק המוצע באות להוסיף על הוראות כל דין. הדינים הרלוונטיים לעניין זה הם, למשל, חוק שמירת הניקיון, חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, ותקנות מכוחו, חוק הפיקדון, פקודת היבוא והיציא [נוסח חדש], התשל"ט-1979, וצווים מכוחו וחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.

סעיף 51 מוצע להסמיך את השר להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו של החוק, ובכלל זה לעניין העלאת השיעורים של יעדי המיחזור ושינוי השיעור המרבי של השבה מוכרת, וקביעת תנאים להכרה בייצוא של פסולת אריוות כמיחזור מוכר. מוצע כי תקנות בעניין

²⁰ ס"ח התשס"ח, עמ' 534.

54. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בתוספת הראשונה, בפרט 23, אחרי פסקה (6) יבוא:

"(7) החלטת המנהל לפי חוק להסדרת טיפול באריוות, התש"ע-2010."

55. (א) תחילתו של חוק זה, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), ביום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011).

(ב) תחילתם של סעיפים 6, 7(א) ו-3, 8 לעניין רישום של העניינים הכלולים בחובת הדיווח לפי סעיף 7(א) ו-3, 9, ביום כ"ו באדר ב' התשע"א (1 באפריל 2011).

56. חובות שחלו על יצרנים ויבואנים של מכלים למשקאות, לפי הוראות סעיף 11 לחוק שמירת הניקיון כנוסחו ערב ביטולו בחוק זה, ימשיכו לחול עליהם לגבי מכלים למשקאות שנמכרו לפני תחילתו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

וזה נוסחם של סעיף 11 ושל פסקה (4) של סעיף 13(א) לחוק שמירת הניקיון שמוצע לבטלם:
"היטל לשמירת הניקיון"

העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור:

....

(4) אינו מקיים חובת תשלום היטל לשמירת הניקיון שנקבעה בהתאם להוראות סעיף 11, או שאינו מקיים חובות דיווח לענין היטל שנקבעו לפי חוק זה;

11. (א) השר לאיכות הסביבה יקבע בתקנות היטל לשמירת הניקיון (בסעיף זה – היטל) על יצרנים ויבואנים של מכלים למשקאות; שיעורו, אופן הצמדתו ודרכי גבייתו של היטל ייקבעו בהסכמת שר האוצר ובלבד –

סעיף 53 בתוספת לחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-2008, מנויים חוקים סביבתיים, או עבירות מסוימות בחוקים סביבתיים, שעל רשויות מקומיות לפעול לאכיפתם בתחום שיפוטם. מוצע כי עבירות של השלכת פסולת אריוות שלא בהתאם להסדר להפרדת פסולת אריוות או להסדר לאיסוף ופינוי של פסולת אריוות מופרדת, אי-סימון אריוה והפרת איסור הטמנת פסולת אריוות לאחר שנת 2020, ייוספו לתוספת.

(1) שהחל ביום י"ז בטבת התשס"ב (1 לינואר 2002) עד יום י"ד בטבת התש"ע (31 לדצמבר 2009), לא ייגבה היטל בשל מכלי משקה כהגדרתם בחוק הפיקודון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999, שיצרן או יבואן החזירו בעדם פיקודון לפי הוראות החוק האמור;

סעיף 54 בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, בפרט 23 לתוספת הראשונה, שעניינו "איכות הסביבה", מופיעות החלטות מינהליות לפי חקיקה סביבתית שהן נושא לעתירה מינהלית לבית משפט לעניינים מינהליים. מוצע כי החלטות המנהל לפי החוק המוצע ייוספו לרשימה זו.

(2) שהחל ביום ט"ו בטבת תש"ע (1 לינואר 2010) לא ייגבה היטל בשל מכלי משקה כאמור בפסקה (1), שיצרן או שיבואן שיווק או ייבא אחרי היום האמור;

סעיף 55 מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה ביום 1 בינואר 2011. לצורך התארגנות ליישום הוראות החוק בידי היצרנים והיבואנים ובידי המשרד, מוצע לקבוע פרק זמן של שלושה חודשים לכניסתם לתוקף של חלק מהסעיפים, הנוגעים לחיובות בעניין מיחזור פסולת אריוות, חלק מחובות הדיווח והרישום וסימון אריוות.

(3) שהחל ביום כ"ט בטבת התשע"ד (1 לינואר 2014) לא ייגבה היטל בשל מכלי משקה גדולים כהגדרתם בחוק האמור, שיצרן או שיבואן שיווק או ייבא אחרי היום האמור.

(ב) ההכנסות מן היטל ישולמו לקרן.

(ג) על גביית היטל תחול פקודת המסים (גביה).

(ד) אין בתשלום קנס שהוטל לפי סעיף 13(ב) כדי לפטור מתשלום היטל.

"עונשין"

13. (א) העושה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 13(א) ו-3 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק

